

ESZAK-POLITIKAI NAPILAP

Uj Kelet az
és bántás?
Rémasetter Robert
Isztér 2 II e Budapest

Három darab cáfolat

A pénzügyminisztérium ma egész nap cáfolatok kibocsátásával volt elfoglalva. Cáfolta azt a rosszakaratu hírt, hogy állami tisztviselőkre újabb áldozati díjat vetnének ki.

Az igazság mindössze annyi, hogy a tisztviselőket új fizetési osztályokba csoportosították, ahol az eddiginél jóval kevesebb fizetést kapnak. Ez azonban inkább a rosszakaratu hírek, amire csak rosszhiszeműek foghatják rá, hogy áldozati adó volna.

Másodsorban megcáfolta a pénzügyminisztérium azokat a részleteket, amelyek egyes lapok a mezőgazdasági tartozások konverziójáról szóló javaslatból szövegeztek. Így például nem igaz az, hogy konverziós pénztézet alaptökéje egy-egy milliárd lej lesz. Erről csak abban az esetben lehet szó, ha a kormányban lesz olyan előteremteni az egymilliárdot.

Végül cáfolja a minisztérium, hogy a romániai román kölcson felvételéről tárgyalta volna az odasereglett román politikusok.

A cáfolat felelőtlen egyéneknek nevezi azokat, akik hasonló híreket lánssziknak. És teljes joggal. Mert a román politikusok csak akkor tárgyalnak francia kölcsonnyel, ha megvan a remény, hogy Párizsból pénzt kapjunk.

Miután pedig ez a remény még nem látható, a láthatáron, hogy lehet csak beszélni is arról, hogy Párizsban kölcsonnyel tárgyalások folynak?

Amerikai daktiloszkópia

Aki Amerika és általában valamely ország, vagy ország lélektanát igazán nem akarja, annak számos könyvet és tanulmányt kell elolvasnia. A helysini pasztalás még többet ér. Néha azonban egy hír is elegendő arra, hogy egy nép gazdasági, társadalmi és morális struktúrája élesen bevilágítsa és a részletjellegzetességével az egész lélektudományt tárja fel.

Ezek közé a hírek közé tartozik az is, amely arról számol be, hogy Amerikában állami állásra pályázókban ezentul új követelményeket kell mellékelniük kérvényeikhez, mert bebizonyosodott, hogy minden engedély kérvényezőből az idők folyamán — bandita lett.

És csak elképzelni, milyen mentális lehet az, amely egy állami állás eléréséhez feltételként köti ki — az új követelményeket mellékelés és milyen állami minisztráció lehet az, amelyben minden engedély ember hivatásos bandita lett.

Nem kétséges, hogy ez a megdöbbentő amerikai érdekesség annak a túlzó busziszellemnek kinövése, mely az amerikai életet annyira jellemzi s mely a magánélet képmutatása mellett minden esztétik megengedhetők talál, amin sokat lehet keresni, tekintet nélkül az eszközre.

Ma Amerika az az ország az egész földgömbön, ahol a banditizmus éppolyan beépült foglalkozási ág, mint a cipőkrém-árta, vagy az erkölcsrendészet, mely abból is egyik elrettentő fejezete annak az amerikai moralának, mely kifelé ájtatos és belül azonban mindenre képes. Az amerikai daktiloszkópia fent hivatkozott fejezete újabb kínálkozó alkalmat nyújt arra annak az óvatosságnak hangozására, melyet az amerikai „nagyserizükkel” szemben alkalmaznunk kell. Ez az ország tényleg a fantasztikus lehetőségek országa, de ezek a lehetőségek néha nagyon is veszedelmesek. Olyan erkölcsi szférát hivatottak tisztázni, amelyeket az embernek fel az embereken, amelyek az élet — hogy úgy mondunk, ahol az élet — bizonyos bölcseségi tradíciókra is alapozva — csak romlást és bomlást hozhatnak elő.

És Európára a világháború után szintén hasonló méretű erkölcsi eltulodásosodást ment keresztül, de azért az amerikai

Többséget szerzett a tegnapi „választásokon” a jugoszláv kormány

Teljes blokádnak alá helyezték a belgrádi diákokot font

Belgrád, november 9. Tegnap, vasárnap tartották meg a pártok nélküli jugoszláv választásokat, melyek a maiguk nemében még a fasiszta választási rendszeren is túl tettek antidemokratikus módszereikben. Mint az előrelátható volt, az ellenjelöltek nélküli kormánylisták többséget szereztek. A választások iránti érdeklődés hivatalosan kikürtölt „nagyaság” mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy délután hat órakor már mindenütt lezárták a szavazást. Országos viszonylatban a választók mintegy hetven (?) százaléka adta le szavazatát. A kormány im-

pozáns többséget szerzett. Belgrádban is többen szavaztak most, mint a legutóbbi választásokon.

Természetesen az összes aktív minisztereket ellenjelöltek nélkül megválasztották. A dunai bántásban a kormány hűveivel szövetségben német kisebbség jelöltjei vereséget szenvedtek.

A belgrádi diákokot tegnap teljes rendőrségi blokádnak alá helyezték, mert a diákok újabb kormányellenes tüntetést rendeztek és plakátokat állítottak az ablakokba ilyen feliratokkal: Eljjen a szabadság, le Zsifkovics Péterrel.

Hogyan akarja a kormány a mezőgazdasági tartozásokat rendezni?

Elkészült a belföldi tartozások kifizetésére létesített amortizációs pénztár törvényjavaslata

Bucuresti-Bukarest, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Rövid időn belül másodsorú történik meg, hogy napvilágot látnak bizonyos részletek a mezőgazdasági tartozások kohvertálásával kapcsolatos készülő törvényjavaslatból, de a kormány ezuttal is megcáfolta utólag a nyilvánosságra kerülő részleteket.

A pénzügyminiszter ezzel szemben elkészítette az amortizációs pénztár felállításáról szóló törvényjavaslatot. Az amortizációs pénztár — mint ismeretes — a rendkívüli költségvetés keretein belül az állam belső tartozásainak részle-

tekben való kifizetését fogja eszközölni. A pénztár élén tizenkét tagú igazgatósági tanács áll. A tartozások kifizetésére a következő alapok fogják szolgálni:

1. Az állami hozzájárulása, amely évről-évre a lehetőségek szerint változik.
2. Az állam az ingó és ingatlan vagyoniának jövedelmei.
3. Az állami járadékpapírok olcsó ár-folyamon való visszavásárlásáról eredő haszon.
4. A külföldi tartozások kifizetésénél eszközölt megtakarítások.

„szellem” száz százalékos befolyásának mindezeideig sikeresen ellenállott. És ez mindenestre előnyös számára. Európának sok mindenre volna szüksége anyagiakban és erkölcsiekben egyaránt, de arra igazán nincs, hogy állami hivatalokban bandita-jelöltek üljenek — amerikai méretekben.

A bohóc a mlénk

Idestova kerek három hónap telt el azóta, hogy az európai kisebbségek minden évben szokásos szelid és ártatlan kongresszusukat Genfben megtartották.

Már régen el is felejtettük az egészet. Nem így a „Cuvantul”, a Jorga-kormány balkézről való szócsöve, amely ma is ezen a kongresszuson rágódik. Nem egészen ok nélkül. Mert a szerkesztőség valamennyi tagja akárhogyan is szívatott reggeltől-estig szerte az országban, a kisebbségek még egy icurka-picurka „lázasztást” sem szívatnak. Már pedig egy tisztességes kormánypartilapnak hetenként legalább egyszer-kétszer illik megmenteni a hazát a kisebbségekkel szemben. Ezért nem engedi ki a kezéből a „Cuvantul” a kisebbségi kongresszus kedves témáját.

Ma például azt írja, hogy a romániai kisebbségek közöttük a zsidóság képviselője is gyalázatosan viselkedtek a genfi kongresszuson.

Csak így egyszerűen: gyalázatosak vagyunk. . . .

Minden indokolás nélkül. Vagy azért vagyunk gyalázatosak, mert egyáltalában émi merészelünk, vagy, ami még cifrább, azért, mert lojalisan

viselkedünk, tisztességes állampolgárok módjára, akikkel szemben még csak alkalom sem adódik a haza megmentésére.

Pusztá véletlen egyébként, hogy pont a szóban forgó cikket vettük zokon. Hiszen ez a néhány szavas citátum csak halvány fotográfia annak, amit a bukaresti sajtó nagyobbik fele nap-nap után megenged magának.

Erdélyben pedig és mindenütt másutt, ahol nagyobb számban laknak a kisebbségek, minden vezető posztion olyan főtisztviselők ülnek, akik a kisebbségek nyelvét nem értik, lapjaikat nem olvassák és a gondozásukra bizott emberek lelkiállagát csak a lapközleményeken keresztül ismerik.

Lehet-e akkor csodálkozni azon a kisvárosi adófőnökön, aki ha valamelyik kisebbségi polgár sehogysem tudja már adóját megfizetni, rögtön kész a váddal: irredenta?

Es némelyik ügyész is elhiszi, hogy a kisebbségek egész nap egyebet sem tesznek, csak vigan aknázzák alá az országot?

Muszáj így gondolkozni annak, aki nap nap után kénytelen azt a tücsköt-bogarat végigolvasni, amit ezek a lapok a kisebbségekről összehordanak, még mulatni is lehetne rajta.

Ha nem volna olyan szomorú a dolog. Hogy is mondták a szereacsélen zsidó apa, akinek futóbolond fián az egész falu teleszájjal nevetett?

„Ich möchte auch lachen, wenn der Narr nicht mein wäre.”

Mi is nevetnénk, de jaj, a bohóc a mlénk.

VILÁG TÜKRE

Egy boldog sziget a válság tengereiben

Míg a közép-európai államokat az sordota súlyos gazdasági és pénzügyi válságba, hogy a külföldi visszavonta a rövid lejáratra elhelyezett kölcsönöket s hogy új kölcsönöket nem képesek kapni, Svédországot az vitte bajba, hogy évek óta özönlött oda a külföldi pénz. Legalább is a Skandinaviska Kreditaktiebolaget, Európának egyik legnagyobb és legismertebb pénztézet, mondja ezt abban a negyedévi üzleti jelentésében, amely most jelent meg s amelyet az tesz érdekessé, hogy a beszámoló rendszerint Cassel, a stockholmi egyetem világhírű tanára írja. Ezért ezek a jelentések súlyosabbak, mint aminők az ilyen pénztézetben beszámolókat általában lenni szoktak s ugy a közgazdaság gyakorlati embereinek körében, mint az elméleti szakemberek közt még hónapokkal utóbb is foglalkoznak azokkal a megállapításokkal, amelyek a Skandinaviska Kreditaktiebolaget jelentésében le vannak szögezve.

A mostani beszámoló megemlíti, hogy Svédországot meglehetősen kellemetlen helyzetbe hozta az a külföldi töke, amé az utóbbi időben Svédország felé özönlött s hogy ez a külföldi töke volt jórészt oka annak, hogy szeptember 28-án a svéd jegybank kénytelen volt a készpénztézeteket beszüntetni és az aranyalapra letérni. Ha nem magyaroznánk meg, el sem hinnők. A magyarországi szegényes viszonyok között a nyugodt életet és összes bajaink megszűnését jelentené egy-egy külföldi kölcsön s azért nem igen lehet megérteni, hogyan okozhatott zavarokat az nehézségeket az a külföldi töke, mely odamenukült. 1929 májusában, a jelentés szerint, mindössze 77,5 millió svéd korona külföldi pénz volt a svéd bankokban elhelyezve. Ez az összeg 1930 májusában 125,5 millió koronára s 1931 májusában 343,3 millió koronára emelkedett. Minthogy egy svéd korona 143 pengőnek felel meg, több mint egy félmilliárd pengő volt tehát az a külföldi pénz, amely részben a súlyos adók elől, részint pedig valutáris bajok vagy veszedelmek elől menekült a külföldről Svédországba.

Ez azután csodálatos hatást váltott ki a kis skandináv országban, minthogy nemcsak az a félmilliárd külföldi betét, hanem sokszáz millióra, sőt majdnem egy milliárd pengőre menő idegen pénz is állt a svéd bankok rendelkezésére. Svédország óriási mennyiségű külföldi árut importált, mert hisz ennek finanszírozására — a külföldi pénz segítségével — meg volt a módja és a lehetősége. Minthogy azonban a svéd exportlehetőségek az európai válság folytán mindig jobban és jobban összezsugorodtak, a kereskedelmi mérleg is és a fizetési mérleg is egyszerre megromlott.

A háború alatt Svédország meggazdagodott ugyan és Európának kevés országa van, melynek állami pénzügyei és magángazdasága annyira rendezettek volnának, de ez a sok külföldi pénz egyenesen azt az érzést keltette bennük, hogy Krózusok és elvesztették a mértéket. Ugyanannyira, hogy míg 1929-ben még 10,1 millió koronával aktív volt a külkereskedelmi mérleg, 1930-ban már 76,5 millió koronával passzív lett és ez a passzivitás az idén már augusztus végéig 225,7 millió koronára emelkedett. A múlt év első hónapjához képest az idén a külkereskedelmi mérleg 150 millió svéd koronával, azaz kereken 230 millió pengővel romlott meg, azóta pedig a passzivitás még növekedett. És míg a fizetési mérleg tavaly még 100 millió koronával aktív volt, az idén 200 millió koronával lesz passzív.

A jelentés részletesen foglalkozik a valutakérdéssel is. Még Angliának a készpénztézetekről való letérés sem volt a

AG Vasuti

megvitatása után jelenlegi kukorica árát 15-től április 20-25 százalékkal a vasutak vezérlőbizottságának feladata, hogy ilyen legyen a kukorica ex-

kamarák megbízottakat, hogy az ipari árakat csökkentse, valamint szesz-tarikkamarák nevében sz, gipsz és cement szállításainak díj-ágnak ezenkívül járó szeszmártoni gyár célokra használt csökkenéseket, valamint exportszállít-

sági Egylet gyűlése Kolozsváron. Az Egylet Kertészeti szakosztályán, kedden délután az egylet Attila színházában beműködésfa védelmi díjat tart Deák Miksa vezetésével. Ezután is felhívja a szakosztály az érdeklődőket a szesz- és dohány-üzemeltetés szakismeretek előadását minél előbb meg. Az előadás díjtalan.

diógyökér, finom kis müasztalos Dézs-

Vegetárius Étterme Ferdinand (Wesselényi Szappan ucca felől). Vegetárius ételek. Finom nagyon olcsó árak.

l, németül beszélő rendelkező urinó gy urnal házvezető-llást keres. Megkeresgére kéri a kiadóba.

üzlethez társat keres. Pata ucca 85.

memü varrását olcsóhoz is megyek. Pol-7.

szati rendelő laboratórióból eladó, esetleg praxis átvehető. B6-„Sanitas” Dental-23.

hathengeres Steyer adó Pflancer Petro-

orvosszigorló, aki et nyelvet tökéletesen állást vállal. Cim a

tó teljesen különbözött egészséges szorongóhasználattal is (Ötvös ucca) 25.

világ számára olyan meglepetés, mint Svédországnak az aranyvalutával való szakítása. Az angol font válságos helyzetéről már hónapok óta írtak az újságok és mindenki tisztában volt azzal, hogy az angol költségvetést milyen nehéz egyensúlyba tartani. Az angol adók voltak a leg súlyosabbak az egész világon és az angol állami bevételek az exportnehézségek folytán állandóan csökkentek. Bár senki sem számított arra, hogy az angol bank egy napon beszünteti a készfizetést, midőn ez megtörtént, mégsem volt olyan meglepetés, mint az, midőn ugyanezt nyolc nappal utóbb a svéd jegybank is megette. Most a Skandinávika Kredit-taktiebolaget elárulja, hogy a svédnek nemcsak, hogy nem sajnálják aranyvalutájukat, hanem egyenesen katasztrófának tartanak, ha a jegybankjuk ennek visszaállítását erőszakolná. Mert ahogy a jelen tés mondja, egyenesen az önfentartás parancsára, az hogy Svédország ragasz kodjék mai devalvált pénzrendszeréhez. Svédország ugyanis jóformán abból él, hogy Angliába vaját és sertéshúst szállít s ezt a kivitelt lehetlenné tenné a font áresése. A svéd korona magas árfolyama ugyanis egyenesen úgy hatna az angol piacra, mint a vám és ezzel a vámmal nem tudna a svéd export megküzdni. Iparcikkeket sem tudna az európai, elsősorban a német és az angol piacokra szállítani, mert igen magas volna a svéd aranykorona vásárlóereje ezeknek az országoknak mostani valutájához képest.

Egész Svédországban nagyon érdekes mozgalom indult meg a valutatudósok között. Azt ajánlják, hogy a svéd korona stabilitását ne az aranyfedezet segítségével tartsák fenn, hanem az árucikkek árának alapján. Ne a pénz legyen stabil és az árak változzanak, hanem az árucikkek ára legyen stabil és ahhoz alkalmazkodjék a svéd koronának értéke. És hogy ezért egy árindex szabja meg a svéd pénz árfolyamát. Igaz ugyan, hogy olyan kiváló közgazdák, mint Keynes és Wicksell ezt a valutareformot már körülbelül tíz év óta ajánlják, eddig egyetlen állam sem foglalkozott komolyan ezzel a javaslattal s a svéd jegybank az első, amely meg akarja kísérelni, hogy ezt a rendszert megvalósítsa. Ezért árindexet készített és pedig külön a kiskereskedelmi árkokról és egy egész tudós kollégiumot bízott meg ennek az árindexnek ellenőrzésével. Mert meg akarja próbálni, hogy lehet-e a svéd korona stabilitását az árindex alapján felépíteni.

Nem lehet tudni, hogy ebből a tervből lesz-e valami, mindenesetre azonban nagyon érdekes. És ha van ország, ahol ilyen kísérleteket, minden különösebb veszedelem nélkül meg lehet tenni, úgy az Svédország, mert Svédország az egyetlen állam, ahol az összes államadóságok 85 százaléka magában az országban van elhelyezve és amely emellett még a külföldi vállalkozások finanszírozásával és külföldi investíciókban is jelentékeny szerepet vesz. A külföldi tőbbel tartozik Svédországnak, mint Svédország a külföldnek s ezért az aranyvaluta fenn tartása tehát nem emínsen érdeke a svéd jegybanknak. A svéd korona vásárlóereje pedig a belföldön az aranyvaluta feladása óta is esorbitatlan és abból a körülményből, hogy olyan könnyen nélkülözhető árucikkeknek behozatala, mint a dohány, a boré, a szeszé semmivel sem kisebb, mint volt egy évvel ezelőtt, kitűnik, hogy a nép vásárlóereje és fogyasztása a nagy világválság közepette is változatlan.

Érdekes kis dolog sziget Svédország a válság háborgó tengerében és ez a bank-jelentés kiemeli, hogy ma semmiféle módon és semmiféle erőszakkal nem lehetnek a svédeket rábírní arra, hogy visszatérjenek a tiszta aranyvalutára.

Az erdélyi könyvpiac szenzációja

Szilágyi András
új kölete

Az idő katonái

A falusi szegények életének és sorsának mesteri rajza

Ára 90 lej

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya útján.

Jön: Select Mozgóban

Grock élete

Főszerepben a világhírű artista személyesen és Liane Haid

Olasz-amerikai megegyezés lesz Grandi washingtoni látogatásából

Stimson amerikai külügyi államtitkár vendége lesz Grandi

Newyork, november 9. Grandi olasz külügyminisztert november 16-ra várják Newyorkba. Az olasz külügyminiszter nyomban továbbutazik Washingtonba. A newyorki Broadwai-óvációtól eltekintenek, állítólag azért, mert ez a megtiszteltetés csak miniszterelnököknek és hadviselt tábornagynak jár.

Washington érdeklődéssel várja a Grandival folytatandó eszmecsere eredményét.

Politikai és diplomáciai körökben különösen a leszerelési kérdésekben remélnek olasz-amerikai megegyezést.

Washingtonban Grandi olasz külügyminiszter Stimson amerikai külügyi államtitkár vendége lesz. November 16-án Grandi látogatást tesz Hoovernél, 17-én délelőtt Curtiss alelnöknél.

Poncet berlini francia nagykövet konkrét javaslatokat hozott Berlinből Párizsba a jóvátételek és hitelek ügyében

Párizs, november 9. André Francois Poncet berlini francia nagykövet a francia fővárosba érkezett Berlinből, ahol az utóbbi napokban tárgyalta a jóvátételek kérdéséről német kormányfőfiakkal. Poncet két-három napig marad Párizsban s jelentést tesz Lavalnak és Briandnak.

Egyidejű jelentés szerint Poncet

berlini francia nagykövet hír szerint minden részletrre kiterjedő konkrét javaslatokat hozott Berlinből a német birodalmi kormánytól a jóvátételek és a rövidlejáratu hitelek ügyében.

Politikai körökben megállapítják, hogy e kérdésekben a német-francia tárgyalások most már döntő stádiumba jutottak.

A felelőtlen elemek meg akarják akadályozni egy könyv terjesztését Budapesten

Gróf Károlyi Imre könyvének válszirata nem tetszik a felelőtleneknek

Budapest, november 9. A budapesti rendőrfőkapitányság bünyügyi osztálya érdekes és titokzatos ügyben kezdte meg a nyomozást. A bünyügyi gróf Károlyi Imre A kapitalista világrend válsága című nagy feltűnést keltett könyvével kapcsolatos, amelyre nemrégiben válszirat jelent meg és abban Zettler Jenő, Friedrich István, Éber Antal, Györki Imre és Mónus Illés írták meg véleményüket a könyvről és az abban felvetett eszmékről. Néhány nappal ezelőtt titokzatos férfiak jelentek meg több budapesti könyvkereskedésben és felszólították

az üzletek tulajdonosait, hogy vegyék ki a könyvet a forgalomból. Más kereskedőket telefonon szólították fel ugyanerre. A kereskedők nagy része nem mert a határozott fellépésű fenyegető férfiakkal szemben ellenkezni és eleget tett az illetéktelen parancsnak, de akadtak olyanok is, akik feljelentést tettek a főkapitányságon, hogy is meretlen politikai célok szolgálatában álló rejtélyes társaság működik közre ebben a dologban.

A budapesti rendőrség erélyes nyomozást kezdett ebben az ügyben.

A dieppei várostorony betörői

Guise herceg hivatalon látogatói a Wertheim szekrényen kívül csak egy Pompadour-miniatúrát vittek magukkal A herceg kára több millió frank

Párizs, november 9. A legügyesebb detektívetek küldte a párizsi rendőrség Dieppebe, hogy ott a Guise-Hite amerikai multimilliomos lakásán elkövetett rejtélyes betöréses lopást felderítsék.

Ez a betörés egyike az utóbbi idők egyik legérdekesebb és legkülönösebb bűnügyeinek. Amint már röviden megírtuk, a napokban ismeretlen személyek egy teherautóval megálltak Dieppeben a Várostorony előtt, ahol Guise-Hite herceg lakik és a többszörös milliomos, valamint szolgálja távollétében világos nappal elvitték a kastélyból egy hatalmas Wertheim-szekrényt, amelyben nagyértékű ékszerek és egymillió frank összegű francia és angol bankjegy volt. Sem a szomszédok, sem a járókelők nem akadályozták meg a bűntettet, mert a betörők olyan nyugodtan dolgoztak, hogy senki sem gondolt gonoszra.

Guise-Hite herceg amerikai születésű, azonban már esztendő óta Franciaországban él. Rokonságban áll a franciaországi Guise hercegi családdal, dieppeai kastélya pedig, amelynek két hatalmas

tornya van, egyike a középkori építészeti műremekeinek. Az egyik toronyban vannak a herceg lakosztályai, a másik torony azonban lakatlan. A kastély tulajdonosa agglagény, szolgaszemélyzete pedig mindössze egy lakájból és egy szobalányból áll. A betörés idején sem Guise-Hite, sem pedig a szolgálk nem voltak odahaza. A betörők olyan ügyesen végezték dolgukat, hogy a szolgálk, aki néhány perccel később már hazatért, a hivatalon látogatásból nem vett semmit észre, csak este, amikor Guise hazatért, tűnt fel a ház urának, hogy a padlókat felhorzsolták, mintha valami nehéz tárgyat vonszoltak volna. Rosszat sejtve sietett végig lakásán és akkor megdöbbenéssel vette észre, hogy nagy vaspénzszekrénye eltűnt. Azonnal értesítette a rendőrséget és a csendőrséget, telefonált a párizsi bünyügyi rendőrségnek, azonban a nyomozás mádeig eredménytelen maradt.

A pénzszekrény a herceg szerint tele volt értékes ékszerekkel, amelyeket az utolsó évek során vásárolt össze. Így nem kevesebb, mint husz briliánsokkal

kirakott karkötő volt a kincesszekrényben, továbbá egy rendkívül értékes aranylemez, amelyet a XVII-ik századból származó indián pénz is.

Egy kötegen százezer frank francia bankjegy, egy másik kötegen pedig ötvenezer font sterling volt. A pénzszekrényben voltak elzárva a herceg személyes okmányai is.

Érdekes, hogy a kastélyban a betörők mindent érintetlenül hagytak, bár egész könnyűszerrel elvihettek volna például egy, a vitrinben elhelyezett tört, amelynek fogója briliánsokkal van kirakva. Rengeteg ezüst tárgy is volt a szobában.

Alapos vizsgálat után megállapították, hogy a Wertheim-szekrényen kívül egyetlen tárgy tűnt meg el: Pompadour asszony miniatűr képe, egy rendkívül értékes festmény, amelyet Guise-Hite kétféle évvel ezelőtt vásárolt. Maga az a tény, hogy erre a képre szemet vetettek a betörők, talán még nem volna feltűnő, hanem az ügyet az a körülmény teszi titokzatosabbá, hogy ugyanazon a helyen, ahol Pompadour kis képe függött, még öt másik ugyanilyen nagyrterékű miniatűr is lóg, a látogatók azonban csak ezt az egy képet vitték magukkal.

A toronyban nincs telefon és Guise-Hite a telefonbeszélgetéseit egy közeli kávéházból szokta lebonyolítani. Körülbelül negyedórával a betörés előtt a kávéház pincére telefonhoz hívta a herceget és a készüléknél egy, az amerikai elött ismeretlen nő jelentkezett, aki herceget olyan hosszú ideig lefoglalta bájos csevegésével, hogy Guise-Hite csak fél óra múlva kerülhetett haza. Ezidő alatt történt a betörés. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy az ismeretlen nő bűntársa volt a betörőknek, bár a herceg erre nézve nem ad felvilágosítást és a férfias lovagiasságra hivatkozva vonakodik közölni a rendőrséggel, hogy mit beszélt oly hosszú ideig az ismeretlen nővel.

A Mentőorsjáték nyolcadik húzása

A mentőorsjáték vasárnapi húzásán az alábbi számok nyertek:

100.000 lejt nyert: 119.767.
25.000 lejt nyert: 124.187.
5000 lejt nyertek: 7794, 13882, 122065, 1355969.

500 lejt nyertek: 770, 3713, 6952, 12382, 18391, 19270, 19555, 26604, 26702, 28294, 31908, 33244, 42465, 49671, 53947, 54789, 60175, 60206, 60988, 61402, 65909, 66019, 68121, 70840, 77413, 78691, 78926, 84010, 84976, 85182, 87688, 89143, 92372, 92426, 92917, 95052, 102049, 108319, 109235, 110654, 121036, 121499, 122054, 122573, 130150, 137502, 137700, 142832, 147089, 149858.

300 lejt nyertek: 1011, 1470, 2696, 2706, 4835, 5026, 5182, 8841, 11045, 12403, 14338, 15312, 18361, 19632, 20013, 22339, 28400, 24864, 26303, 26535, 27585, 28309, 28407, 28771, 31251, 31722, 32869, 32870, 33114, 37617, 39240, 39430, 40026, 40031, 40696, 40990, 42050, 42390, 42155, 44451, 44669, 45386, 46299, 47206, 49845, 50276, 50662, 50881, 50952, 51269, 51299, 51489, 53909, 54278, 54929, 55468, 55527, 56041, 57804, 59205, 60395, 61726, 61772, 63134, 65258, 70719, 70875, 74263, 77722, 78764, 81143, 81334, 82882, 88259, 92699, 92886, 94873, 95214, 96405, 97282, 98832, 106848, 108896, 108950, 110747, 112358, 113237, 117780, 120481, 120833, 121605, 121924, 125116, 125503, 126109, 128208, 135214, 136190, 142748, 142859.

Reinhardtnek nem kell a bécsi Burg-színház. Bécsből jelentik: Biztos forrásból eredő hírek szerint az osztrák kormány a berlini követség útján felkért Max Reinhardtöt, hogy vegye bérbe a válságba jutott bécsi Burg-színházat. Reinhardt kijelentette, hogy nem teher-eleget a felszólításnak, mert berlini programja minden idejét igénybe veszi.

Megkezdődött a Nemzetközi Fizetések Bankja igazgatótanácsának ülészeke. Bazelből jelentik: A Nemzetközi Fizetések Bankja ma délelőtt megkezdte igazgatótanácsai ülészakát. Franquibelga fődelegátus ismertette tervvezeték a rövidlejáratu hitelek hosszulejáratainak átalakítása ügyében. Ezután foglalkoztak az osztrák pénzügyi helyzettel.

A legnagyobb aranyvesztéséget az amerikai Federal Reserve bank szenvedték. Newyorkból jelentik: Szeptember eleje óta a legnagyobb aranyvesztéséget 701 millió dollár értékűt, az amerikai Federal Reserve bankok szenvedték. Amerika után Németország következett 221 millió márka értékű arannyal.

Jor targa

Duca felv

Bucuresti-B Uj Kelet tud mutat, hogy a léről tárgyal ismeretes, De liberális párt tartózkodik, a élet vezetőive Ducat Briand din pénzügyi alkalmával elvete, Dinu C kaul, hogy I vette fel a tika és pénzt

Valószínű, a talaj előkés ről megbízat viratok ugyan Jorga miniszterelnök számára foly tárgyalat. A n lya hivatalos a kölcsöntárg azonban kétszának bizony pénzügyi segítségben du azért utazott Sorbonnetől Jorga még n sem akart a és Dinu Ceza a diszoktori cia fővárosba ratlanul tört tevést, hogy alkalom volt számára, hogy jen a francia

Az ezzel k következőkép „A lapok Jorga és La A párizsi sa román kölcs gyal a franc és Laval köz fázisát képez már hosszab nak“.

Az ügy h az is, hogy tegnapi este cu bankkorm jelentése s pontjában a tóivel és a tótt tárgyalá körök meggy elkövetkező é nak ígérkezik vételek cső kozni, másré zette hozhat nek devizak Duna befagy len a gabon utánpótlást.

Hivatalosa cáfolták, lescu megbé szó esett vo azonban nyí hogy a kellő gyalásokat a lehetőséghez

Duca pári san egyéb kok pattant Duca többé jának“ eszn pénzügyi éle u. Argetoi lett volna,

SOK A R miért? Tan olesó áron dalmi, tudok ket a Lepa jen jegyzék

Uj

Jorga új román kölcsön felvételéről tárgyal Laval francia miniszterelnökkel

Duca felvetette Párizsban a lej alacsonyabb árfolyamon való stabilizálásának eszméjét, amelyet a francia pénzkapacitások mereven elutasítottak

Bucuresti-Bukarest, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Minden jel arra mutat, hogy Románia új kölcsön felvételéről tárgyal a francia pénzügyminiszterrel, mint ismeretes, Duca volt belügyminiszter, a liberális párt vezére hetek óta Párizsban tartózkodik, ahol főleg a francia pénzügyi élet vezetőivel folytatott tanácskozásokat. Ducát Briand külügyminiszternél és Flaminin pénzügyminiszternél tett látogatásai alkalmával elkísérte Románia párizsi követe, Dinu Cezianu is. Annak bizonyítéka, hogy Duca nem mint pártmunkás vette fel a tárgyalásokat a francia politika és pénzügyi kapacitásokkal.

Valószínű, hogy a liberális párt vezére a talaj előkészítésére kapott felsőbb helyről megbízást. A legújabb párizsi táviratok ugyanis arról számolnak be, hogy Jorga miniszterelnök Laval francia miniszterelnökkel ugyancsak egy, Románia számára folyósítandó kölcsön ügyében tárgyalt. A miniszterelnökség sajtóosztálya hivatalos kommunikéban cáfolta meg a kölcsöntárgyalások híreit. Az események azonban kétségbevonhatatlanul azt látszanak bizonyítani, hogy Románia ismét pénzügyi segítségért kopogtat az aranyországban dúskáló francia piacon. Jorga azért utazott Párizsba, hogy átvegye a Sorbonnetól kapott diszdisktori oklevelet. Jorga még néhány héttel ezelőtt hallani sem akart arról, hogy Párizsba utazzék és Dinu Cezianunak adott felhatalmazást a diszdisktori oklevél átvételére. A francia fővárosba való elutazása egészen váratlanul történt és megerősíti azt a feltevést, hogy a sorbonnei ünnepeltetés alkalom volt csupán a miniszterelnök számára, hogy közvetlen kontaktusba lépjen a francia kormány vezetőivel.

A párizsi távirat

Az ezzel kapcsolatos párizsi távirat a következőképpen hangzik:

„A lapok behatóan foglalkoznak a Jorga és Laval közötti tanácskozásokkal. A párizsi sajtó értesülése szerint Jorga román kölcsönfelvétel lehetőségéről tárgyal a francia miniszterelnökkel, a Jorga és Laval közötti megbeszélés csupán egy fázisát képezi a tárgyalásoknak, amelyek már hosszabb idő óta folyamatban vannak.”

Az ügy historikumához tartozik még az is, hogy Argetoianu pénzügyminiszter tegnap este hosszasan tárgyalt Manoiilescu bankkormányzóval. A bukaresti lapok jelentése szerint a megbeszélés központjában a francia pénzügyi élet vezetőivel és a Banque de Franceszal folytatott tárgyalások állanak. Román kormány körök meggyőződése szerint ugyanis az elkövetkező év a jelenleginél is súlyosabbnak ígérkezik, ami egyrészt az állami bevételek csökkenésében fog megnyilvánulni, másrészt pedig kényelmetlen helyzetbe hozhatja a Banca Nationalát, amelynek devizakészlete a téli hónapokban a Duna befagyása miatt nélkülözni kénytelen a gabonakivitelből származó állandó utánpótlást.

Hivatalosan természetesen azt is megcáfolták, hogy az Argetoianu-Manoiilescu megbeszélések külföldi kölcsönről szó esett volna. Ezeknek a cáfolatoknak azonban nyilván nincs egyéb céljuk, mint hogy a kellő diszkrecióval fedezzék a tárgyalásokat addig, amíg azok a realizálási lehetőséghez el nem érkeznek.

Duca tárgyalásainak kulisszatitkai

Duca párizsi tárgyalásaival kapcsolatosan egyébként igen érdekes kulisszatitkok pattantak ki a minap. Kiderült, hogy Duca többek között a lej „restabilizációjának” eszméjét is felvetette a francia pénzügyi élet vezetői előtt. Az eszme nem új. Argetoianu, mielőtt pénzügyminiszter lett volna, az egész európai közvélemény

SOK A RABLÁS, GYLKOSSÁG. Hogy miért? Tanulja, olvassa. Nevetségesen öleső áron vehet magyar, német szépirodalmi, tudományos és művészeti könyveket a Lepage-antikváriumban Kvár. Kérjen jegyzéket.

előtt beszélt arról, hogy a lej tulságosan magas árfolyamon rögzítették meg. Olyan árfolyamon, amely nem felel meg a román gazdasági viszonyoknak s a román pénznem belső vásárlóerejének.

Szó sem lehet a lej „restabilizációjáról.”

A liberális közgazdászok maldarestii konferenciáján is felmerült ez a gondolat. Az infláció gondolatát az összes liberális közgazdászok elvetették. Ezzel szem

ben felmerült a kérdés, vajon nem-e volna tanácsos és lehetséges a lej a jelenleginél valamivel alacsonyabb árfolyamon újra stabilizálni.

A francia pénzügyi kapacitások igen határozott választ adtak a kérdésre. Megmondották Ducának kategórikusan, hogy szó sem lehet a lej jelenlegi stabilizációs alapjainak elmozdításáról. A román kormány tartozik általános pénzügyi politikájával és a költségvetések összeállításá-

„Amíg az államok le nem térnek az aranyvalutáról, állandóan az infláció veszedelme fenyeget”

A Kereskedelmi Kamarák Nemzetközi Szövetségének kongresszusán érdekes megállapítások hangzottak el

Bucuresti-Bukarest, november 9. A Kereskedelmi Kamarák Nemzetközi Szövetsége a napokban fejezte be ülészeit, melyen a jelenlegi gazdasági problémák részletes megvizsgálásával foglalkozott. Nagy érdeklődés előzte meg az ülésszakot, miután azon 29 állam megbízottai vettek részt. A várakozók egyáltalán nem csalódtak, mert az egyes államok delegátusai részéről rendkívül érdekes nyilat-

zatokat a módszereket, melyek segítségével szerintük orvosolni lehetne az egyes államok bajait. Ezek a következők:

Az egyes államok kormányainak meg kell teremteni az atmoszférát a békés leszerelés politikájához.

Minden államnak biztosítania kell saját költségvetésének egyensúlyát oly módon, hogy minden olyan tétel törölnie kell költségvetéséből, melyre nincs feltétlenül és mulhatatlanul szükség.

Ténylegesen rendezni kell az egyes államok között a kormányközi adósságok kérdését.

Helyre kell állítani a nemzetközi hitelélet szervezeteinek normális működési szervezeteinek normális működési lehetőségét és a valuták stabilitását.

Minden kormányknak oly gazdasági politikát kell követnie, mely valamennyi állam jelenlegi helyzetének szemellett tartásával biztosítja a személyek, áruk és tőkék szabad forgalmát a nemzetközi vi-

Ha azt akarja,

hogy az UJ KELET, az erdélyi zsidóság egyetlen organuma, zavartalanul teljesítse kötelességét

ÍL Z E S S E

pontosan előfizetését!

nek különösképpen figyelembevenni a stabilizációs szerződés vonatkozó rendelkezéseit.

És miután Auboin a Banca Nationala vezetésével döntő szerepet vitt, valószínű, hogy minden úgy fog történni, ahogy azt a francia arany akarja.

szonylatban.

A szövetség elismerte a moratórium szükségességét, mely a jelenlegi helyzetben feltétlenül megkönnyítené a nemzetközi pénzügyi helyzetet. E tekintetben elsősorban szükségesnek tartja a német reparációs fizetések teljes felfüggesztését, a hadiadósságok moratóriumát és a rövidlejáratú hitelek meghosszabbítását. Amíg az egyes államok el nem hagyják az aranyvalutát, állandóan fennáll az infláció veszedelme.

A Kamarák Szövetsége kötelességének tartja, hogy rávilágítson arra a veszedelmre, melyeket ez a körülmény rejt magában.

A szövetség foglalkozott ezután a helyi jellegű megállapodások kérdésével, melyeknek célja a vámtarifák leszállítása. A kérdést kiadták a megfelelő albizottságoknak, melyek a kérdés részletes tanulmányozása után december 15-én teszik meg jelentéseiket.

Éleshangu interpellációban tiltakoznak a zsidó szemképviselek a lengyel kampóskeresztes diákok ellen

A varsói egyetem rektora súlyos megtorlással fenyegeti a rendbontókat. Miért került sor az egyetem bezárására

Varsó, november 9. A lengyel szemközti klub ülésén a lengyelországi zsidó klub interpellációt terjesztett a kormány elé a lengyel egyetemeken és főiskolákon dúló antiszemitizmus miatt. Az interpelláció kifejti, hogy a zsidó diákokat a lembergi, krakkói és varsói egyetemeken már régebben mozgolódnak a kampóskeresztes diákok, akik előre elkészített terv szerint megrohanták a zsidó diákokat és véresre verték őket. És annak ellenére, hogy a hatóságok idejekorán informáltak a készülődő zavargásokról, a kampóskereszteseknek még mindig lehetőségük volt barbár támadásuk végrehajtására. Pénteken a zsidó diákság egy küldöttsége a rektor és a közoktatásügyi államtitkár elé járult, hogy kérjék a rend helyreállítását. Ekkor a nacionalista diákok ismét megrohanták a zsidó ifjakat és véresre verték őket. A zsidó szemközti klub tagjai kérik a kormányt, milyen rendszabályokat kíván érvénybe léptetni hasonló események megismétlődése ellen és milyen szankciókat kíván a büntösökkel szemben alkalmazni. Az interpelláció melléklete képpen becsatolták a diákok egyik röpiratát, amelyben azzal igyekeznek

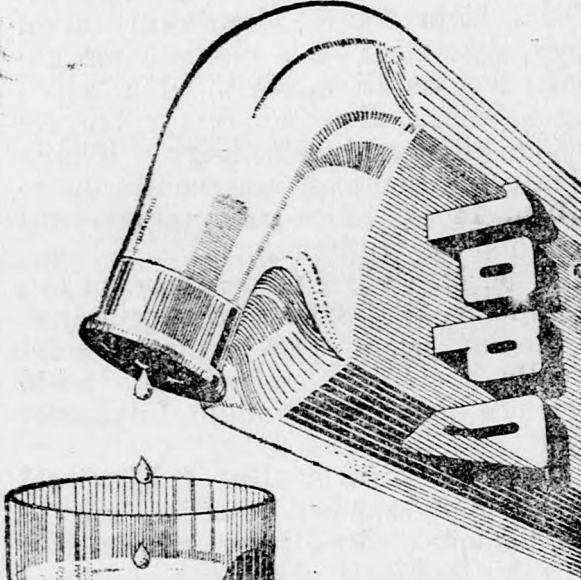
menteni antiszemita eljárásukat, hogy a zsidók kigunyolják a kormányt és a lengyel szemket.

A szemképviselek interpellációjának hatása alatt Lukaszewicz professzor, a varsói egyetem rektora tiltakozást tett közzé, amelyben a varsói diákságot a botrányok folytatásáról és azzal fenyegeti meg a rendbontókat, hogy az egyetemet a legkisebb zavargás esetén bezárattja, a zavargók vezetői ellen pedig a legszigorúbb büntetést fogantatja.

A rektornak ez az ukája azonban nem járt eredménnyel és ezért került sor — mint már tegnap megírtuk — a varsói egyetem bezárására.

— **Ezüsthossz volt a newyorki fémtőzsdén.** Newyorkból jelentik: A nemesfémtőzsdén ezüsthossz volt. A vásárlások meghaladták a 578 millió unciát s ezzel rekordforgalmat sikerült elérni. Az árak erősen emelkedtek.

— **Rockefeller és fia egymillió dollárt adományoztak az amerikai munkanélküli alap részére.** Newyorkból jelentik: A munkanélküliek téli támogatására eddig 7.63 millió dollár gyűlt össze. Rockefeller és fia egymillió dollárt adományoztak az akciónak.

Jobb szájvizet, mint az ODOL, még nem találtak fel. A tudomány mai állása mellett biztos, hogy ODOL a legjobb szer a száj és fogak ápolására.

kötötök hangzottak el. A nemzetközi szövetség végeredményképpen arra az álláspontra jutott, hogy valamennyi államnak arra a tudatra kellene ébrednie, hogy az egyéni érdekeknek meg kell hátrálnia a világ közös érdekei előtt, ha az általános helyzetet javítani akarnak.

Az ülészakon Pirelli olasz delegátus drámai képekben esetelte azt a helyzetet, amelyben jelenleg valamennyi ország van.

— Olyan emberek helyzetében vagyunk — mondotta Pirelli —, mint akiknek a háza égni kezd. Senki sincsen, aki megengedhetné magának, hogy nyugodtan szemlélje a tüzet: csak az, aki remélheti, hogy az építőmester szerepét veheti át és felépíti a leégett házat romjaiból. Az amerikai delegátusok összefoglalták

Sjáték nyolcu huzása

vasárnapi huzásának értéke: 119.767, 124.187, 7794, 13382, 122065.

0, 3713, 6952, 12382, 26604, 26702, 28294, 49671, 53947, 54789, 61402, 65909, 66019, 78691, 78926, 84010, 89143, 92372, 92426, 108319, 109235, 99, 122054, 122573, 0, 142832, 147089.

11, 1470, 2696, 2708, 11045, 12403, 14338, 20013, 22339, 23400, 27585, 28309, 28407, 32869, 32870, 33114, 40026, 40031, 40696, 42155, 44451, 44669, 49845, 50276, 50662, 51299, 51439, 53909, 55527, 56041, 57809, 61772, 63134, 65255, 77722, 78764, 81148, 92699, 92886, 94873, 2, 98832, 106848, 7, 112358, 113237, 8, 121605, 121924, 9, 128208, 135214.

n kell a bécsi Burg-titk: Biztos forrás — az osztrák kormány útján felkérte, hogy vegye bérbe a bécsi Burg-színházat, hogy nem tehet mert berlini programjába veszi.

Nemzetközi Fizetés-átviteli ülések: A Nemzetközi Fizetés-átviteli ülések délelőtt megkezdte munkáját. Franquart tervezte a hosszulejáratainak. Ezután foglalkozott a pénzügyi helyzettel.

Aranyvesztés az erve bankok szentiment: Szeptember aranyvesztését követték, az amerikai bankok szentiment: Szeptember aranyvesztését követték, az amerikai bankok szentiment: Szeptember aranyvesztését követték.

Uj kémiai vivmány Ócska szőrmebundák (bontatlanul) divatos nutria barnára festhetők **CZINK-nél**

Szenzációs részletek Herzl Tivadar és Vilmos császár palesztinai találkozásáról

Vilmos császár előbb rendkívüli módon érdeklődött a cionizmus iránt, majd Bülow antiszemita befolyására nem törődött többé a mozgalommal

Bécs, november 9. A napokban ünneplék Bécsben dr. M. T. Schnierer bécsi orvos, Herzl Tivadar egyik legbensőségesebb munkatársának hetvenedik születésnapját. Ebből az alkalomból az ünneplést zsidó orvos roppant érdekes és eddig még ismeretlen részleteket tárt fel a Neues Wiener Journal hasábjain Herzl Tivadar és II. Vilmos német császár palesztinai találkozásáról:

Herzl és a bécsi zsidó diákszervezetek

Amikor Herzl Tivadar megírta a „Judenstaat“-ot, erős támaszra talált a bécsi zsidó diákszervezetekben. A diákszövetség egyik gyűlésén előadást tartott Herzl könyvéről. Ennek nyomán dr. Kokeschel együtt megbízást kaptunk: kérjük fel Herzl-t, hogy álljon szervezetünk élére. Herzl azonban elutasított bennünket az azal az indoklással, hogy: „én voltam az építész, a szerelők mások legyenek”. Később azonban az összes diákszervezetek együttes akciót indítottak meg, hogy Herzl-t megnyerjék a diákszövetségek vezetésére. Herzl, miután meggyőződött arról, hogy ezek a szervezetek a legaktívabb pionirjai az ő eszméjének, teljesítette kérésüket.

Vilmos császár és a cionista szervezet hivatalos lapja

Politikai terveinek megvalósítása céljából Herzl érintkezésbe lépett korának legnagyobb államférfiaival. Ismeretes, hogy a leghathatósabb támogatásban a bádeni nagyherceg részesítette. A nagyhercegnek sikerült megismertetni a cionista mozgalmat Vilmos császárral is. Eddig azonban mit sem tudtak arról, hogy a német császár a legkimerítőbben informáltatta magát a mozgalomról és hogy minden héten befutott a császári udvarba a Cionista Szervezet hivatalos lapja, a Die Welt. Természetesen Lukanus tanácsos, a császár polgári kabinetfőnökének címe alatt.

A császár szenzációs üzenete Herzlnek

Palesztina akkor török tartomány volt. A császár, aki szívesen vette, ha a törökök barátjának mondották — azon volt, hogy Keleten megerősítse és kiépítse a germán befolyást. Abban a hiedelemben élt, hogy Palesztina az a pont, amely legalkalmasabb arra, hogy elvágja az angolok útját.

Törökországi, illetve szentföldi útja előtt, a bádeni nagyherceg útján, a császár közölte Herzl-lel, hogy: „Nagy kiábrándulás lenne számára, ha a cionisták nem fogadnák őt Palesztinában”.

Herzl delegációt alakított a császár kívánságának teljesítése céljából. Eleinte szó volt arról, hogy Max Nordau is részt vegyen a delegációban. Ezt azonban el kellett ejteni, mert Nordau ismert anti-hohenzollerniánus volt. Így a következők vettek részt Herzl küldöttségében: Jacob Seidener bécsi mérnök, aki jelenleg Tel-Avivban lakik, David Wolfsohn, Herzl későbbi utódja a Cionista Világszervezet elnöki székében, dr. Max Bodenheimer és dr. Schnierer.

Az első audiencia Konstantinápolyban

Előbb Konstantinápolyba utaztunk, mert Herzl itt is külön audienciára akart jelentkezni. Vilmos császár megérkezése napján Herzl levelet intézett hozzá Enlenberg herceg közvetítésével. Délután 3 óra kor egy szárnysegéd kereste fel Herzl-t és közölte vele, hogy hat órákor várja őt a császár. Az audiencia mintegy másfél óráig tartott. Herzl programja annyira fellelkesítette a német császárt, hogy az audiencia végén melegen megszorította Herzl kezét és ezt mondotta: „Kérem, tehát, összefoglalva, mit kérjek a szultántól?” Herzl a chartert, a protektorátust kérte...

Előzetes cenzura

Jaffába utaztunk, hogy érkezősekor üdvözöljék a császárt. A diadalkapu alatt állottunk. Lóháton érkezett meg a német uralkodó. A lóhátról kezelt nyújtott Herzlnek és néhány konvencionális szót inté-

zett hozzá. A tényleges audienciának Jeruzsálemben kellett megtörténnie. A beszédek előbb a polgári kabinetfőnöknek kellett átnyújtani és azt Tewfik Pasa, török külügyminiszternek kellett aprobálni. Az audiencia előtt a kolóniáról készített képesalbumot vettünk, piros bársonnyal köttettük be és a császár koronát hímzettük rá, majd átnyújtottuk a vezérkari főnöknek.

Bülow kontrolja

Elérkezett az audiencia napja. Sátorban fogadott bennünket a császár. Trópusi uniformisban és trópusi sisakban. Jellemző, hogy Bülow herceg, a birodalmi kancellár civil ruhában volt. Herzl Tivadar előlépett kíséroeinek sorából és elmondotta a „cenzurázott” beszédet. Csodálkozással állapította meg, hogy Bülow, aki a

császár mögött állott, megfeszített figyelmével kísérte beszédét, nehogy hozzá tegyen valamit Herzl a cenzurázott szavakhoz. A császár szabadon válaszolt és köszönetét fejezte ki a fogadtatásért és kijelentette, hogy jól ismeri a cionista törekvéseket. Kezébe vette az általunk adott albumot és a legnagyobb elismeréssel fejezte ki a zsidóknak a Szentföldön kifejtett tevékenysége fölött.

A birodalmi kancellár antiszemizmusa

A ceremóniális audiencia után a császár hozzánk, a delegáció tagjaihoz intézett néhány kérdést. Így tölem azt kérdezte, hogy miért olyan elterjedt Palesztinában a szembetegség? Az ő véleménye szerint a szél által terjesztett fügefavirágok az okai a betegségnek. Feleletemben a tisztátalansággal indokoltam meg a betegséget. A császár hangos kacajban tört ki és ezt mondotta:

— Azt hiszem, önnek igaza van. Seidener mérnökkel az öntözés problémájáról beszélgetett. Amikor az ország szanálására investált pénzekről beszélt Seidener mérnök, Bülow herceg válaszolt a császár helyett:

— A pénz nem hiányzik az ön hitsorsosainál...

Bülow herceg zsidóellenes befolyásának tulajdonítható, hogy Vilmos császár nem támogatta ezután Herzl tervét.

Páratlan érdeklődés jegyében zajlott le a vasárnapi Palesztina-miting

Dr. Balázs Endre, dr. Fischer Tivadar és dr. Fischer József képviselők, Silberbusch professzor és dr. N. M. Geiber voltak a meeting szóvivői

Cluj-Kolozsvár, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Rög nem tapasztalt érdeklődés jegyében zajlott le az Uránia Mozgóban vasárnap délelőtt megtartott miting. A termet zsúfolásig töltötte meg Kolozsvár zsidóságának nagy tömege.

A nagyszabású mitinget dr. Balázs Endre a Jewish Agency erdélyi tagozatának társelnöke nyitotta meg, lendületes németnyelvű beszéddel, amelyben rámutatott a Palesztina-munka nagy horderejére és felhívta a zsidóságot, hogy a jelenlegi súlyos viszonyok ellenére erejének megfeszítésével is: munkával és anyagi áldozattal készüdjék fel a hozzájárulásuk Palesztina felépítéséhez.

Ezután dr. Fischer Tivadar képviselő emelkedett szólárra, aki nagyhatalmú beszédben méltatta a Keren Hajjeszód tevékenységét és kifejtette annak a misszióknak a jelentőségét, amelyet a Keren Hajjeszód delegátusai vállaltak magukra s amelyet minden zsidónak el kell mozdítania.

Silberbusch professzor, a KH dele-

gáció vezetője, a zsidóság egészségellen és abnormális gazdasági rétegződését tárta fel és rámutatott arra, hogy Palesztina és a cionista mozgalom az egyedüli üdvözítő út a zsidóság számára. Beszédeknek további részében kihangsúlyozta, hogy a lokális filantropia nemcsak hogy nincs ellenében, hanem teljes összhangban van a cionista gyűjtőmunkával.

Dr. N. M. Geiber magas szárnyalású beszédében Palesztina újjáépítésének történelmi jelentőségét méltatta és felvázolta a cionista eszmének a zsidó történelemben végigvonuló folytonosságát.

Majd dr. Fischer József képviselő tartott nagyszabású beszédet, amelyben többek között éles szavakkal kelt ki a közömbösek és a konkurracionisták ellen. Fischer József dr. erőteljes szavait lelkes tapsal huzta alá a nagyszabású hallgatóság.

A miting dr. Balázs Endre zárószavaival és a Hatikvah eléneklésével ért véget.

Páratlan botrány jegyében zajlott le a máramarosszigeti Kishitelbank közgyűlése

A karhatalom oszlatta fel a közgyűlést, amelyen heves tiltakozás özönte zúdult az igazgatóságra a Jointtal való szakítás miatt

Sighet-Máramarossziget, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Páratlan izgalmak és zajos incidensek színhelye volt vasárnap délelőtt a máramarosszigeti Chevra Kadisah ülésterme. A Kishitelbank tartotta meg közgyűlését délelőtt tíz órai kezdettel. A közgyűlés iránt városzerzte hatalmas érdeklődés nyilvánult meg és a betéteseknek, valamint az érdeklődőknek óriási tömege zsúfolásig meg töltötte a Chevra Kadisah nagytermet.

A közgyűlés elnökévé egyhangulag dr. Szász József ügyvédet választották meg. A Kishitelbank igazgatóságának jelentését Fuchs Ede terjesztette elő, aki rámutatván azokra az okokra, amelyek a Joint-tól való elszakadásra készítették az igazgatóságot — igen éles szavakkal támadta a Jointot és a Kishitelbankok munkaközösségét. Hangsúlyozta, hogy a Joint olyan feltételeket szabott meg a bank számára, amelyek lehetetlenné tették annak tevékenységét, olyan ügyrendet oktrojált rá, amit nem lehetett alkalmazni Máramarosban. A Joint minden igyekezete

odairányult, hogy a bank minden tekintetben ki legyen szolgáltatva és alá legyen rendelve az ő szempontjainak. Ennél fogva lehetetlenné vált az igazgatóság és Joint közötti további együttműködés és ez készítette a bankvezetőséget arra, hogy a Jointtal megszüntesse kapcsolatait.

Az igazgatósági jelentést sűrű közbeszólásokkal zavarták meg és az első perctől kezdve rendkívül izgalmas atmoszféra dominálta a közgyűlést.

Ezután dr. Fried Ábrahám szólalt fel, aki a jelentéssel szemben védelmébe vette a Jointot. Erőteljes szavakkal fejtette ki azon álláspontját, hogy a Joint nélkül nem lehet tovább vezetni a bankot és a kisemberek hitelügyeit intézni. Rámutatott arra a hatalmas munkára és investálásokra, amelyekkel a Joint a lengyelországi kishitelbankokat támogatja.

Hasonló szellemben kelt a Joint védelmére Rothenberg József is. Ezután szavazás alá bocsátották jóváhagyás végett az igazgatósági jelentést és az igazgatóság-nak a Jointtal szemben megtett lépéseit.

Fénymásoló, pauszpapír, pauszvaszon, legolcsóbb Lepagenál Cluj. Kérjen ingyen mintát, árajánlatot.

Többen azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy titkos szavazás útján ejtsék meg a döntést, ezt azonban nem honorálták. Erre elementáris erővel kirobbantak az eddig még megfőkezett szenvedélyek és a botrány olyan méreteket öltött, hogy az elnöknek karhatalommal kellett kiűritenie a termet. A közgyűlést bizonytalan időre elnapolták.

Véres szerenád a Monostori-uton

Cluj-Kolozsvár, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka hangos kiáltásra és veszekedésre lettek figyelmesek a Monostori ut lakói. Egyik kocsmából néhány liter bor elfogyasztása után jékvídi diáksereg vonult ki és egy szék és egy gramofon kíséretében éjjelienét akartak adni valakinek a 135-ös házban.

A láрма azonban meglehetősen nagy volt úgy, hogy a közelben levő szolgálatos rendőr a helyszínre sietett és felszólított a lakókat, hogy igazolják magukat. A diákok nemcsak hogy vonakodtak a kérés teljesítésére, de meg támadták a rendőrt és ütlegelni kezdték a magukkal hozott székkel.

Néhány pere múlva egy Jucan nevű rendőrőrmester auton érkezett a már erősen szorongatott rendőr segítségére. A diákok erre sem fékeztek magukat és megtámadták a rendőrőrmestert is, aki végül kénytelen volt fegyverét használni. Jucan őrmester revolvere elsült és egy Motvalov Antal nevű beszarábiai diákot a baltérdén megsebesített.

A rendőrségen nyert információk szerint a diákokat ma reggel előállították, leigazoltatták és az egész ügyet áttették az ügyészségre, ahol hatósági közeg megtámadása címen folyik ellenük az eljárás.

a világmárka megővja Önt a nemi betegségektől

A ma egyik legfontosabb kérdése ad választ

Az ifjuság nemi problémái

Dr. Tótság Béla most megjelent könyve

Főbb fejezetei: A természetéről természetesen. A boldogság nehéz útja. Amikor a gyermekből ember lesz. Kétféle érettség. A hazug kísértet. A megérkezett szerelem. Mit kell tenni? A kétféle felelősség. Ujra szerelem. Pszichoanalízis és szerelem. Freud és Marx. A szerelem szabadsága. Egyenlőség és többnejűség. Itél a társadalom. Szűz-e vagy ártatlan? Kit válasszunk? A lelkiismeret házassága. Hideg-e a nő? A „kényes kérdés”.

Mindkét nemhez tartozó serdülő ifjakon kívül a szülők és pedagógusok is okvetlen olvassák el ezt a tartalomhoz méltó külső köntösben megjelent könyvet.

UJ KELET könyvosztálya CLUJ

Kérem részemre postafordultával meg küldeni: Dr. Tótság: Az ifjuság nemi problémái könyvet, portómentesen, 85 lej utánvétellel.

név

pontos cím

HIRDENÉS AZ UJ KELETBEN HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉ

Há hiv

Akiknek ke toianu

Cluj-Kolozsvár Uj Kelet tudósi cain az elmult jelentek meg. A tek. hogy nagyv indítani a moev iális és politika itése érdekében tetesen felsorolt az erdőkitermel beosztással és a zásokkal kaposo ártá a mócoq tét. A manifes hogy a cél eléré gyűlések fognt böző centrumail

Argel resszu A manifesztur e- nevű társas enőke dr Amos ormánypárti sz en jelentős sze mita mozgalmak aláírók között s esszor, Zelea C ant kapitány, a képviselő és szer ok, diákok, stb. jelenésének első volt, hogy a k szervezeteiben a amugyis bizonyt öke. Az történt ioianu belügymi ett a memoran niszter furesána nánypárti parl szült hangulatha anak össze és il tételéseket s zember. Argeto nyére, hogy a l ezentánsai közü zerepelnek a va iga vezetőivel zonnal táviratil etett gyűlések r dejlég a Drum alevőleg a kor vatalosa, rövid usabb hangu kó lágot. A komm kormány semm ozzájárulását ad ényezésekhöz és edéseket fogja etlenül attól, ho oz tartozók a m ényezői.

Érdekes, hogy nánypárti aláíró erdélyi hiveinek ergetoianu betilt esen nagy kon áirók között és osbitotta a Dr ant kommuniké. menterek most ztva: az egyik ásik oldalon pe pont hívei áll öttéb bizonyta szály nem-e fa én, amikor is ent őszü ülészá megkezdik a nap

Egy Cod nyen

Az ügyvel kap Natiunea, a l oja igen érdeke let dr Chirila I selő intézte An z, a Fratia de vetkezőképpen Az Üc elnök Crciú októbe ot bocsátott ki, is szerepel. E nt programot,

Háboru tört ki a kormány erdélyi hivei között Zelea Codreanu miatt

Akiknek kell és akiknek nem kell Zelea Codreanu a mőcvidéki kongresszuson. Argetoianu belügyminiszter betiltotta a népgyűléseket, amelyeket kormánypárti parlamenterek hívtak egybe a mőcvidéken

Cluj-Kolozsvár, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár után az elmúlt héten manifesztumok jelentek meg. Az aláírók bejelentették, hogy nagyszabású akciót akarnak indítani a mőcvidék gazdasági, szociális és politikai követeléseinek teljesítése érdekében. A manifesztum részletesen felsorolta a mőcök panaszait az erdőkitermeléssel, a közigazgatási beosztással és a mezőgazdasági tartóságokkal kapcsolatos sérelmeit és felárta a mőcök nyomorúságos helyzetét. A manifesztum bejelenté végül, hogy a cél elérése érdekében egy népgyűléseket fognak a mőcvidék különböző centrumaiban összehívni.

Argetoianu betiltja a kongresszust

A manifesztumot a „Fratia de cruce” nevű társaság írta alá, amelynek elnöke dr. Amos Francu kolozsvári kormánypárti szenátor, aki nemrégiben jelentős szerepet vitt az antiszemita mozgalmakban is. Ugyancsak az aláírók között szerepelnek Cuza professor, Zelea Codreanu, Sianeu rojant kapitány, néhány kormánypárti képviselő és szenátor, egyetemi tanárok, diákok, stb. A manifesztum megjelenésének első következménye az volt, hogy a kormánypárt erdélyi szervezeteiben azonnal felborult az ügyvis bizonytalan alapokon nyugvó féke. Az történt ugyanis, hogy Argetoianu belügyminiszter tudomást szerzett a memorandumról. A belügyminiszter furesának találta, hogy kormánypárti parlamenterek a mai felült hangulatban népgyűléseket hívnak össze és ilymódon állítsanak fel követeléseket saját kormányukkal szemben. Argetoianunak az sem volt a célja, hogy a kormány erdélyi reprezentánsai közül néhányan egysorban szerepeljenek a vasgárda és antiszemita vezetőivel. Következésképpen azonnal táviratilag tiltotta le a behírt népgyűlések megtartását. Ezel egy héttől a Drumul Nouban, amely tudvaleg a kormány kolozsvári felvatalosa, rövid, de annál kategóribb hangú kommuniké látott napvilágot. A kommuniké leszögezi, hogy a kormány semmiesetre sem hajlandó szájat adni szubverzív kezdeményezésekhez és a legszigorubb intézkedéseket fogja foganatosítani, függetlenül attól, hogy kik és milyen pártok tartoznak a mőcvidéki akció kezdeményezői.

Erdély, hogy a manifesztum kormánypárti aláírói Jorga kevés számú erdélyi hiveinek sorából kerültek ki. Argetoianu betiltó rendelete természetesen nagy konsternációt keltett az aláírók között és a helyzetet még súlyosbította a Drumul Nouban megjelent kommuniké. A kormánypárti parlamenterek most két táborba vannak osztva: az egyik oldalon az aláírók, a másik oldalon pedig az Argetoianu álláspont hívei állanak. Természetesen föltétlenül bizonytalan, hogy ez a belső szakély nem-e fog elmúlni november 10-én, amikor is megnyílik a parlament ősi ülészaka és a pénztárosok megkezdik a napidíjak folyósítását.

Egy tanár, aki nem akar Codreanuvval egy gyékényen árnálni

Az ügygel kapcsolatosan egyébként Natiunea, a liberálisok kolozsvári orgája igen érdekes levelet közöl. A levelet dr. Chirila Lázár tanár, volt képviselő intézte Amos Francu szenátorhoz, a Fratia de Crucii elnökéhez s a következőképpen hagzik: „Az Ön elnökléte alatt álló Fratia de Crucii október 13-án manifesztumot bocsátott ki, amelyen alulírott név szerepel. Ezt a manifesztumot, mint programot, minden jó román alá

írhatja, különösképpen, hogy a manifesztum a megboldogult Ferdinand király és Bratianu Jonel programjára is vonatkozik. Azonban forradalmi idők jellegét viseli magán, ami most nem alkalmas.

Vasgárdistákkal nem lehet a szociális rendet fenntartani

Gazdasági és szociális programot a mőcök javára nem népgyűlések s hasonló eszközök révén kell megvalósítani. Az igazi metódus egészen más: a parlament tribünje és az ügynek küldött ségek utján való energikus képviseltetése. A Fratia de Crucii manifesztuma néhány jelentős intellektuel eláírása mellett még más, Mőcországban nagyon friss sűtűt nevet is tartalmaz, amelyek a nemzeti szétrombolás eszméjét képviselik a falvakon, Zelea Codreanu és társainak „vasgárda” elnevezése alatt. A társadalmi anarchiának ezen esiráit nagyon különböző kosztümökben láttuk szerepelni a választási kampányon aszerint, hogy melyik kampányról volt szó, hogy várososon, vagy a falvakon kellett propagandát folytatni. Most a mőcök megmentésének jelszava alatt gárdista ingeikben a Fratia de Cruce mellett is

megtelepednek. Jelenlétük ebben a szervezetben azt jelenti, hogy a mőcök anyagi szükségéihez még a lelki bomlás mikrobái is hozzájárulnak, egy olyan vidéken, ahol a rendet igen óvatosan fenntartani. A mőcöket mai súlyos anyagi helyzetükben is mentesíteni kell szuberzív áramlatoktól s idegen elemek beavatkozásától. Hiszem, hogy a Fratia de Cruce nem hivhatja őket segítségül akkor, amikor a szociális rend fenntartásáról van szó.

Alulírott semmiesetre sem csatlakoztam ilyen akcióhoz. Ezt megmondottam már a Fratia de Cruce ülésén is és bár tiltakoztam a vasgárda tagjainak jelenléte ellen, aláírással még is ott szerepel a Fratia de Cruce manifesztumán, a vasgárdisták mellett.

Konkluzióképpen dr. Chirila Lázár bejelenti, hogy visszavonja aláírását és kilép a Fratia de Cruceből, miután nem akarja, hogy neve kapcsolatban legyen egy esetleges társadalmi anarchiával, amelynek előidézését a vasgárdisták a mőcvidéken követik.

A keresztény és izlám misszió tizedeli a keleti zsidóság egy tekintélyes részét

Dr. Walter Fischel, a héber egyetem tanára beszámolt perzsiái és kurdisztáni utjáról

Berlin, november 9. A napokban dr. Walter Fischel, a jeruzsálemi héber egyetem Keleti Intézetének vezetője előadást tartott előkelő közönség előtt a perzsiái, kurdisztáni és iraki zsidókról, akiket hazájukban látogatott meg nemrégben. A szónok körülbelül hatvanezerre teszi a perzsiái zsidók számát. Majdnem mindnyáján szegénységben élők emberek. Ennek okát abban találja, hogy Perzsiában háromszáz év óta a siit-izlam az uralkodó vallás, amely az összes keleti vallásokkal szemben a legtűrelmetlenebb.

Keresztény és izlám-misszió

A mai állapotokról szólva az előadó rámutatott azokra a veszedelmekre, amelyek a perzsa-zsidókat fenyegetik. Mindenekelőtt a keresztény misszió igyekszik a szegénysorsu zsidókat megnyerni az nglikán vallás számára. A nyomor különösen az utóbbi években olyan nagy, hogy ezen a területen a keresztény misszió igen jó eredményeket mutathatott fel. Egy új izlám-szekta, az úgynevezett behai-mozgalom, amely azt akarja, hogy a keleti fajok asszimilálódjanak az izlámhoz, szintén kivette csapjait a perzsa-zsidókra és ez az igyekezte sok esetben sikerrel is járt. A zsidók között sokan a mult évszázadokban felvették látszatra a mohamedán vallást, csak azért, hogy életüket elviselhetőbbé tegyék. Ezek a mohamedán marannusok kettős életet élnek még mai is, annak ellenére, hogy Perzsiában liberális politikai kurzus uralkodik ezidőszert. Abban az esetben, ha a perzsa zsidók számára iskolákat állítanak fel, kétség-telenül javulna gazdasági helyzetük is.

Kurdisztán babonás zsidói

Kurdisztánról szólva dr. Fischel elmondotta, hogy a zsidók itt leginkább falvakban laknak és pedig vad törzsek között. Teljesen izolálva vannak és nincsen semmi kapcsolatuk a Kurdisztánon kívül élő zsidókkal. Héberül beszélnek ugyan, de egészen sajátos akcentussal és vallási képzetekkel is sok tekintetben eltérnek a zsidókéttől. Babonások és azzal büszkélkednek, hogy ők egyenes leszármazottai az elveszettnek hitt tiz zsidó törzseknek. Szociális és gazdasági tekintetben el vannak nyomva és nagy szolgálatot tenne az őss-zsidóság nekik, ha át tudnák őket telepíteni a Kelet más országába, leginkább azonban Palesztinába.

Fildmann a román zsidókról

Az előadás után többen hozzászóltak dr. Fischel fejtegetéséhez. Dr. Wischnitzer, a német zsidók segélyegyesületének titkára, elmondotta, hogy már régebbi időkben is szó volt a perzsa zsidók kulturális nivójának emeléséről. A német zsidók meg is indították erre irányuló akciójukat, amelyek azonban meghiusultak, mert közbejártak olyan események, amelyek miatt felfüggesztették a perzsa zsidók támogatását. Most a gazdasági helyzet nem engedi az akció folytatását, de mihelyt enyhül a gazdasági depresszió, nyomban hozzá kell látni a kérdés megoldásához.

Dr. Fildermann a romániai zsidók gazdasági helyzetéről beszélt és statisztikai adatokkal mutatta ki ennek a zsidóságnak az utóbbi időben történt gyors leromlását. Wilfrid Izrael a Krímben és az Ukrajnában történt újabb kolonizációkról tett jelentést. Elmondotta, hogy nehezen megy előre a munka, mert a városi éléhez szakott zsidók nem találják azt

a komfortot, amit megszoktak régi lakóhelyükön. Az orosz tervgazdaság eredményeit ezek a telepek nem élvezhetik és maguknak kell gondoskodniuk iskolákról, házakról és megfelelő gazdasági felszerelésről. Oroszországban a német zsidók segélyegyesülete három poliklinikát állított fel a krimi és ukrainai zsidó kolóniákon.

A Lőrinczy-ügyből kifolyólag őrizetbe vették Schreiber Andort, az Erdélyi Takarékpénztár igazgatóját

Cluj-Kolozsvár, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Lőrinczy-ügyben ma egész napon keresztül folytak a kihallgatások. Délután meglepő fordulat történt az ügyben. A vizsgálóbíró ugyanis utasítást adott a kolozsvári rendőrségnek, hogy Schreiber Andort, az Erdélyi Takarékpénztár igazgatóját haladéktalanul állítsák elő a délutáni órákban kihallgatásra. A rendőrség este hét órakor tett eleget Pastea vizsgálóbíró rendeletének, amikor is a bankigazgatót egyenesen a vizsgálóbíró elé kísérték.

A vizsgálóbíró közel egy óra hosszat szembesítette és vallatta Schreiber-t, aki ellen hirtelen az a vád merült fel, hogy a Lőrinczy-ügyben szereplő váltók közül hármat ő hamisított volna. Egy óra hosszat tartó kihallgatás után a vizsgálóbíró Schreiber igazgató előtt kihirdette a huszonnégy óras előzetes letartóztatási végzést s a holnapi kihallgatás eredményétől függ, hogy a bankigazgatót szabadlábra helyezik-e, vagy pedig elrendelik ellene a harminc napos vizsgálati fogságot.

Ghica nagyvárad prefektus a legszigorubb intézkedéseket rendelte el minden rendbontási kísérlettel szemben a borsai per feljebbviteli tárgyalásának napjaira

Nagyvárad lakossága körében nyugtalanító hírek terjedtek el a Vasgárda készülő zavargásaival kapcsolatban

Oradea-Nagyvárad, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A borsai per november 12-re meghirdetett táblai feljebbviteli tárgyalásával kapcsolatban a nagyvárad közönség körében nyugtalanító hírek terjednek el. E hírek szerint a vasgárda is berendelte hiveit a borsai tárgyalásra és a tárgyalással kapcsolatban állítólag nagyobb szűrű zavargásokat akar rendeztetni.

Az elterjedt hírekkel kapcsolatban a nagyvárad kereskedelmi- és iparkamara, valamint a kereskedelmi csarnok megbízásából Papadof Teodor, Farkas István, a Kereskedelmi Csarnok elnöke, Reichler Dezső, dr. Pap János és dr. Fried János ma megjelentek Ghica nagyvárad prefektus előtt, akinek beszámoltak a lakosság nyugtalanságáról az elterjedt hírekkel kapcsolatban.

Ghica prefektus a küldöttség jelenlétében azonnal magához rendelte Rancescu rendőrprefektust és a csendőrség parancsnokát, akikkel a hivatkozott ügyben hosszasan tárgyalt. A tárgyalások folyamán Ghica prefektus a következő kijelentést tette a nyilvánosság számára:

— Tudomásom van azokról a fantasztikus hírekről, amelyek a borsai per táblai fellebbviteli tárgyalása és a vasgárda állítólagos felvonulásával kapcsolatban a városban elterjedtek. A magam és a rendfenntartó hatóságok nevében kijelentem, hogy olyan erőyes intézkedéseket tettem a rend fenntartására, amelyek bárkinek elveszik a kedvét attól, hogy bármilyen rendbontó akcióban résztvegyenek. A nagyvárad közönség teljesen nyugodt lehet abban, hogy semmiféle rendzavarás nem fog történni a borsai per fellebbviteli tárgyalásának napjain.

— Az Academiith Barisszia zákentestüléte ma este 9 órakor a Baron L. Pop 10. szám alatt gyűlést tart, amelyen az összes zákének tartoznak megjelenni.

— A Zsidó Párt helyi Ifjusági Szekciója folyó hó 12-én, csütörtökön este fél 9 órakor a Hosszu uccá 9. sz. alatt tartja meg rendes választmányi ülését. Az elnökség ezuton is kéri a választmánytagjait az ülésen való pontos megjelésre.

pir, pautvaszon, Cluj. Kérjen in-
t.
adtak kifejezést, ján ejtsék meg a nem honorálták, ki kiobbantak az szenvedélyek és et öltött, hogy az kellett kiűrtit-ülést bizonytalan
renád a ri-uton
ember 9. (Az st.) Vasárnapról a hangos kiálto lettek figyelme- kői. Egyik koes- or elfogyasztása eg vonult ki és eg fón kíséretében hni valakinek a
meglehető nagy zelben levő szol- szinre sietett és , hogy igazolják mesak hogy vo- jesíteni, de meg s ütlegelni kezd- székkel.
egy Jucan nevű érkezett a máu andör segítségé- fékezték magu- a rendőrrmes- telen volt fegy- n őrmester re- Motvalov Antal tot a baltérdén
t információnk reggel előállított az egész ügyet ez, ahol hatósá- a eimén folyik
a világmárka megóvja Ont a neml betegségek- től
osabb kérdé- laszt
nemi mái ost megjelent
mészetesről ter- g nehéz utja. ember lesz Két- kísértet. A meg- kell tenni? A szerelem. Pszi- Freud és Marx. Egynejség és sadalom. Szüz-e asszunk? A lel- Hídege a női
zó serdülő ifja- pedagógusok is t a tartalomhoz megjelent köny
sztyála CLUJ fordultával meg az ifjuság neml őrtómentesen, 85
név
KELTEBŐ LET LELKE

Alfred Savoir: Ö

— Conrad Veidt vendégszereplése a kolozsvári Magyar Színházban —

Egy svájci hotelben a szabadgondolkodók tartják kongresszusukat. A kongresszus kimondja, hogy Isten nem létezik. Egyetlen szavazat hangzott el a Mindenható létezése mellett egy magas, emeletes homlokú, égőszemű fiatalemberé, akiről senki sem tudja, kicsoda, mit akar és aki kéri, hogy az egyszerűség kedvéért Istennek titulálják. Isten, egy szabadgondolkodó kongresszus kellős közepében! Tragikus helyzet, amelyből nincs más kiút, minthogy a fiatalembert kényszerzubbonyba teszik és tuss alá állítják. Ö egyetlen zokszó nélkül türi el mind ezt. Amióta emberek élnek a földön, már kegyetlenebbül is elbántak vele...

Az istentagadók diádala azonban korai nak bizonyul. Borzalmas lavina zudul alá a völgybe. A hotel teljesen el van vágva a külvilágtól, sőt a szálló lakói is életveszedelembe kerülnek. A hotelszemélyzet felhasználja az alkalmat, szovjetet alakít és megtagadja a szolgálatot, mert az egyik kongresszista dupla kötetet rendelt magának. A sorsüldözött hotel vendégeiben felöltik a kérdés: vajjon ez a sok csapás nem-e Ö miatta sújtott le rájuk? Az istentagadók gyülekezetének alelnöke az előző napi határozattal ellentétben szilárdan hiszi, hogy vannak bizonyos titokzatos mágikus erők, amelyek beleszólnak az életsorsok alakulásába. Az emberek a hitben s a hitelenségben egyaránt megbízhatatlanok. A bajba jutott kongresszus egyetlen mentőszála: Ö, akiben Krishamurtit sejtik. Azonnal letépi róla a kényszerzubbonyt, mely hódolat veszi körül a rehabilitált Istent, aki elmondja, hogy nem érdemelte meg „Ni cet honneur, ni cete indignité“.

A felsőbb hatalom jelentése nem téveszti el hatását: a szovjet meghökken és a forradalmosított lift boy, szakács és kukta kapitulálnak az égi hatalmakra támaszkodó ellenforradalom előtt, miután hiába kísérelték meg Öt a maguk oldalára csábítani. Az istenek mindig a direkcióval tartottak... A rend helyreáll és Öt a szabadgondolkodók kongresszusának elnökévé választják meg. Ö azonban megcsúszik egy narancshéjon... Szerelmes lesz egy hercegnőbe, aki mellesleg hisztérika is és akinek mindenki kell, csak éppen az nem, aki viszont szereti. A szabadgondolkodók elcsapott elnöke a hercegnőt játssza ki a fiatalemberrel szemben, aki magát istennek nevezzi és képzeli. Detronizálják, emberré alacsonyítják le. Szánalmas figura lesz belőle. Szerelmes. Kiderül, hogy a hercegnő is érzett valamelyes vonzódást irányában, amíg az istenség piedesztálján állott. Ö, akit a szerelem ateistává tett, ismét istennek képzeli magát. Ez már a harmadik felvonásban történik. Ö nyomtalanul eltűnik s a darab befejeződik, mielőtt még az írónak ideje lett volna (gyengébbek kedvéért) a poent is elmondani.

Ki volt Ö? Kődös, homályos kérdés, misztérium, mint maga az istenség. Egyesek azt mondják róla, hogy ember volt, örült, aki istennek képzelte magát. Az elmeegógyintézet főorvosa még a nacionalizációját is elmondja a darabban. Ö azonban mégsem husból és vérből való ember, reális személy. Szimbólum, fikció. A csodálatos eltűnéssel éppen ezt akarta Alfred Savoir aláhuzni. Ö: maga az eszme. Isten eszméje. Amelyet megtagadnak az emberek, ha jól megy soruk s amelyhez kétségbeesetten üvöltönek, ha baj érte őket. Amelyet elnyomók és elnyomottak egyaránt a maguk önös érdekeiért igyekeznek minduntalan csatársorba állítani s egymás ellen uszítani. Mindig csak érdekből... s amelynek nevében a vallás propagátorai még attól sem riadnak vissza, hogy embervért ontsanak...

Conrad Veidt mondotta, hogy a darab blaszfémianak látszik, holott éppen ellenkezőleg, a felsőbb hatalom eszméjének apológiája. Annál kiméletlenebb Alfred Savoir az emberekkel szemben. Nincs az az intézmény, az a társadalmi megmozdulás, az az eszme, hogy érzelem, egy szóval az a megnyilatkozás, amelyet az emberek ne profanizálnának. A cselekmény állandóan késhégyen táncol a reális és az irreális elválasztó határvonalon. Ennek az elektromos feszültségnek a mélyén sulyos veretű gondolatok fekszenek, amelyek azonban könnyed és szellemes akxiomákban és paradoxonokban szikráznak ki a mesterien vezetett dialógusok ellentétes polusain. Mintha könnyű francia pezsgő habozna nehéz vörös borral telt pohár tetején... Ö-t természetesen Conrad Veidt alakította. A drámai filmjátszás legnépszerűbb figurája lesz a vásznonról a színpadra. Közlebb jött a nézőkhöz és az összehasonlítás feltétlenül az Ö javára ütött ki. Közvetlenebb, fiatalabb és emberibb tudott lenni még ebben az oly kevésbé reális szerepben is, amelyet Kolozsváron éppen kétszázszor játszott el. Mély intelligencia sugárzik minden egyes rezzenéséből. Csodálatosan fölényes tudott lenni és a hatáskeltés maximumát érte azokban a jelenetekben, amelyekben „Ö“-t az önmarcangoló kétely és kétségbeesés tépi. „A Prágai diák“ lenyűgöző erejű alakítója és egy elfinomult eszközökkel dolgozó tökéletes vígjáték-színész adtak egymásnak szerencsés találkozókat a remekbe készült Savoir-darab címszerepében. Bársonyos, meleg, mélyenzenő baritonja mint orgona bugás töltötte meg a termet. A hölgyközönség meghódításához pedig már pusztá megjelenése is elegendőnek bizonyult...

hoz pedig már pusztá megjelenése is elegendőnek bizonyult... A szürke együttes tág teret engedett Veidt érvényesülésének, anélkül, hogy egy pillanatra is illuziótróntól lett volna. Veidtot a filmjátszás koronázatlan királyához méltó fogadtatásban részesítette a kolozsvári publikum. A Magyar Színház terme roskadásig megtelt. Percekig tartó taps fogadta, midőn megjelent a színen. Az előadás előtt, a felvonásközökben az autogramkérők száza ostromolták meg. Az előadás végeztével pedig több száz főnyi tömeg tüntetett mellette, autóját szoros embergürü kísérelte el az egyik kolozsvári kávéházig, amelybe diákok vállain juttott el a sorsnak ez a kivételesen kegyelt és kivételesen szerencsés gyermeke.

(k. r.)

Átvették hivatalaikat a rekonstruált angol nemzeti egység kormányának miniszterei

A várható védvamos politika miatt az angol importőrök sok külföldi árut halmoznak fel

London, november 9. A nemzeti egység rekonstruált kormányának miniszterei hétfőn vették át hivatalaikat. Délben minisztertanács volt, amelyen véglegesen megállapították a parlamentet megnyitó trónbeszéd szövegét.

A konzervatív többségű kormány várható aktivitásával és védvamos politikájával számolva, az angol importőrök sok külföldi árut igyekeznek felhalmozni. A kikötőraktárak zsúfolva vannak francia, orosz, belga, cseh-szlovák, dán, német árukkal.

Egyidejű jelentés szerint hétfőn délután iktatták hivatalába az új londoni

lordmayort, sir Maurice Jankst. A lordmayort kísérő, szímpompás, mérföld-hosszu menet az angol ipar propagandafelvonulása volt. A menetben mindenütt táblákat vittek — pártoljuk a hazai ipart — felírással.

London, november 9. Gandhi a ke-rekaszat-konferencia befejeztéig Londonban marad, azután mielőtt visszatérne Indiába, még európai körutra indul.

A hindu nacionalista vezér közölte szándékát Vallabbai Patellel, a nacionalista kongresszus elnökével.

Az árdrágítás ellen új szigorú törvény készül Ausztriában

Politikai hatóságokra bizzák az árak alakulásának ellenőrzését. Újabb mozgalom indult meg a magas kamatláb ellen Ausztriában

Bécs, november 9. Az osztrák gazdasági érdekeltségek, a közvélemény és a kormány kívánatosnak tartanak a tiszszázelékos osztrák hivatalos bank rátaleszállítását. de az óhaj nem mehetett teljesedésbe a kirendelt külföldi tanácsadó ellenállása miatt.

Most újabb mozgalom indult meg, melynek vezetői hivatkoznak arra, hogy a magas kamatlábak nincsen létjogosultsága, mert az a remény, hogy külföldi tőkét lehetne az osztrák pénzpiacra csábítani, a fennálló devizakorlátozások miatt amugysem válhatik valóra.

Egyidejű jelentés szerint az árdrágítás ellen új törvény készül Ausztriában

ban még pedig a kormányának adandó felhatalmazás formájában. A javaslat szerint a kormánynak a világgazdasági válság okozta rendkívüli viszonyok időtartama alatt jogában lesz megfelelő rendszabályokat életbeléptetni a közfogyasztási cikkek árának mértéktelen felhajtása ellen. Az árak alakulásának ellenőrzését a politikai hatóságokra bizzák.

Bécs, november 9. Az új osztrák átlatforgalmi hivatal a napokban megkezdte működését. A jövőben ez az intézmény fog dönteni az állapotbeviteli engedélyek megadásáról és felosztásáról.

ZSIDÓ-TÁRGYU KÖNYVEINK

Ben Ami: Palesztinai utmutató . . . 5 L	Agnon: És a megörnyedt kiegészítés . . . 25 L
Edmond Fleg: A proféta gyermek . . . 100 L	Sass Irén: Hires zsidó asszonyok . . . 40 L
Leitner: Örsön a zsidóság frontján . . . 60 L	Daniel könyvének magyar fordítása . . . 30 L
Herzl Tivadar: Ös-Uj Hon . . . 140 L	Modern zsidó költők . . . 20 L
Hatvany Lajos: Urak és emberek I. és II. kötet . . . 442 L	Ujiró Lajos: Zsidók útja . . . 50 L
Peuchtwanger: Herceg és a zsidó . . . 70 L	Grottor: Zsidó reneszánsz . . . 20 L
Földi Mihály: Halasi Hirsch fia . . . 272 L	Székely Béla: Szedzsra . . . 20 L
Marois: Sisiraeli . . . 264 L	Sombart Werner: A zsidók jövője . . . 30 L
Oszkár bácsi legszebb meséi . . . 28 L	Graetz: A zsidó törzs megifjúdása . . . 10 L
Sass Irén: Kol Nidre . . . 30 L	A talmud könyve I. II. III. . . 140 L
Dr. Marton Ernő: A zsidó nemzet Erdélyben . . . 4 L	Komor András: Fischmann et Co. . . 190 L
Gorelik: Cion és Golusz . . . 15 L	Ujvári: Tulsó parton . . . 80 L
Nordai: Dr. Kohn . . . 90 L	Ujvári: A cédrusfa daliája . . . 25 L
S. Alechom: Leégett nemesek . . . 20 L	Heine: Sabbat hercegnő . . . 60 L
Ugyanaz kötet . . . 30 L	Dosztojevskij: Zsidó-kérdés . . . 10 L
Nachum Goldmann: A zsidó nemzet kötetelése . . . 8 L	Biró Lajos: Bazini zsidók . . . 65 L
Paneth: Utazásom a Szentföldön . . . 7 L	Dr. Kohn: Palesztina kolonizáció . . . 60 L
Dr. Blank: Mit akar a cionizmus . . . 35 L	Izsák Arnold: Mentő csillagok . . . 80 L
Mairovits: A tóra és cionizmus . . . 4 L	Kiss József: Jokl . . . 30 L
Giszkalai János: A titok . . . 15 L	Szabó Imre: Uj Balkán . . . 120 L
Giszkalai János: Tamar . . . 50 L	Szabó Imre: Utolsó máglya . . . 120 L
Szokolow: Uj zsidók . . . 15 L	Böhm: A cionista mozgalom . . . 120 L
Kacér: Golem ember akar lenni . . . 15 L	Barchokba: A zsidó ifjúság könyve . . . 70 L

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Vidékre utánvéttel, vagy az összeg és portóköltés (pénz, vagy bélyeg) előzetes beklárlása után szállítunk!

Menstruáció többé nem jár fájdalommal! Egy szer van, amely ekinos fájdalmakat is ugyanolyan gyorsan enyhíti, mint a legmakacsabb fejfájást: ALGOCRATINE!

Heves, kibíratatlan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is tiz per alatt megszűnik az ALGOCRATINE miatt. Egyenesen csodálatos a szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be akármelyik gyógyszerárba, vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t. Vegyen be egy-egy tablettát, nézzen az órára: állapítsa meg, hogy milyen gyorsan kezdi be a hatását.

ALGOCRATINE pompásan hat a fejfájás, fog-, menstruációs stb. fájdalmakra, reuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatás gyors és biztos; a szívre egyáltalán nem hat károsan. Tegyen próbát egy tablettával akkor is, ha lehangolt és elfáradt, nagy fáradalmaktól vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni. A készítmény tökéletesen ártalmatlan, szerveszet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszerárban és drogériában eredeti, 8, 3, illetve 1 ostyát tartalmazó csomagolásban kapható.

Uj intézményekkel bővült a kolozsvári Zsidó Kórház

A kolozsvári zsidó közkórház szeptember havi megnyitása alkalmával elhatározta a belgyógyászati és gyermekgyógyászati osztályok sürgős felállítását. Az előmunkálatok elvégzése után a napokban megnyitották és rendeltetésüknek ezen osztályokat át is adták. Nagy hiányt jelentett az idegen orvostudósok nélkülözése. A belgyógyászat élén dr. Dóri Béla v. egyetemen tanársegéd áll, a gyermekgyógyászat dr. Kappel Izidor, volt egyetemi tanársegéd vezeti. Ugyanezen osztályok szerelése valamint azok vezetői garciát nyújtanak arra, hogy ezen osztályok klinikai szellemben és nívóval fognak működni és hogy Kolozsvár környékének betegtoegei számukra eddig fájdalmasan érzett hiányt megszűnését fogják jelenteni. A gyermekgyógyászati osztályra 15 éves koráig terjedő felgyógyuló betegek — a többi osztályok kivételével.

A Kórházegyesület tegnap tartott vezetési ülését elhatározta a sebészeti osztály keretén belül egy orthopedészetit alosztály léteztetését, melynek vezetésével dr. Weinberger Zsigmond körmert orthopedészes orvos lett megbízott. A belgyógyászati osztály mellé egy elektrokardiografiai és anyagcserevizsgáló osztályt is létesítettek. A zsidó templomok kórházat diathermiával és kvarzkészülékkel szerelték fel. Végül, tekintettel a jelentkező idegbetegek nagy számára, a zsidó kórház ideggyógyászati osztály létesítését is tervbe vette már a közeljövőben. A vezetőség ez alkalomból dr. Gyula sebészeti osztályorvost eddigi kórház elismeréséül osztályvezető helyettes főorvossá választotta meg.

Tókióban a tömegmestromolt bankot. Londonból jelentik: A tokiói Mitsui bankot felbőszült tömeg ostromolta, mert a pénztintézet hazai magatartását tanusított ezzel, hogy a rovására dollárokkal spekulált. Októberben 7 millió dollár értékű részvénykibocsátás volt a newyorki piacon. Newyorkból jelentik: Októberben a newyorki pénzpiacra 7 millió dollár értékű részvénykibocsátás volt a novemberi 143 millió 380 ezer és az októberi 402 millió 330 ezer dollár bocsátással szemben. Külföldi kibocsátások októberben egyáltalán nem voltak az amerikai pénzpiacra.

HI
UJ KELET
bánsági
Főszerkesztő
Felelős szerkesztő
Bukarest
Hátszegi Er
Cikkeink után
megjelölés

A Hope-g

Amerika elő
fogalkoztatja
gyorki ismert
Washington
pere. Makleane
talan boldogsá
gével. Az aszta
háromszázezer
a hires Hope
a vásárlás utá
labb fiat egy
szerencsétlenség
hízástársak kö
mádt és az egy
hetelennél vált
ogy végül is
kölcsonösen
eresetet.
Ugy a Mak
gész Newyork
ól, hogy a szer
ládi vizsgálko
okozta, mert a
járja már rége
szerencsétlenség
karát nehéz. E
ány szemében
an egy Trave
landor a 17. sz
Lajos királyná
mánt egy évsz
bonok birtokáb
csétlen sorsu M
ját ékesítette.
ése után a gy
álágháboru el
Abdul Hamid
meg. A szultán
török kormány
nyolnak adta e
rofa alkalmáva
vár, aki az els
alkalmával a g
re hozta, egy f
vált később a
egutóbbi tulaj
Hope volt. A
drágakövet Ho
ték el, May J
vette feleségül,
után a táncosn
megszökött és r
gyobb inségben
ezután is még t
tül és mindenki
kában bizonyos
ta Makleane
gét és a házass
Kórházi sz
Zsidó Kórházeg
ben, ezidén is k
amelyet Chanuka
ötödikén tartan
zsidó templomai
vezetősége ezaka
ult Erdély össze
melyben utalva a
ésére és igen
yeire, kéri a hit
ot engedjék át
Chanuka első s
járulók felajánlá
anak. A sulyos
is kell hogy az o
rasló jóléti inté
isban részcsülje
éről. Senki, se
n magános ne
közös alól. Se
érés ezuttal i
ni és nem lesz
ly e kérés elől
etlen hívó ser
i és emberba
gfeledkezne, m
községben ma
ni a Thóra-o
imét az adako
bocsátások" álta
gára, hogy

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

A Hope-gyémánt fátyma

Amerika előkelő társaságát élénk foglalkoztatja Makleane ismert new-yorki ismert dollármilliomosnak, a Washington Post kiadójának válogatója. Makleane huszonöt évig zavartalan boldogságban élt együtt feleségével. Az asszony rövid idővel ezelőtt háromszázezer dollárért megvásárolta a híres Hope gyémántot. Pár nappal a vásárlás után a házaspár legfiatalabb fiát egy autó halálra gázolta. A szerencsétlenség után rövid idővel a házastársak között viszálykodás támadt és az együttélés annyira elviselhetetlenné vált mindkettőjük számára, hogy végül is — más kiut hiányában — kölcsönösen benyújtották a válókeresetet.

Ugy a Makleane házaspár, mint egész Newyork meg van győződve arról, hogy a szerencsétlenség és a családi viszálykodás a Hope gyémánt okozta, mert a drágakőről az a hír járja már régóta, hogy tulajdonosára szerencsétlenséget hoz. A gyémánt 111 karát nehéz. Eredetileg egy indiai bálvány szemében volt elhelyezve, azonban egy Traverger nevű francia kalandor a 17 században ellopta és XIV Lajos királynak ajándékozta. A gyémánt egy évszázadig maradt a Bourbonok birtokában és utóljára a szerencsétlen sorsu Marie Antoinette diadémit ékesítette. Marie Antoinette kivégzése után a gyémánt eltűnt és csak a világháború előtt került elő, amikor Abdül Hamid török szultán vásárolta meg. A szultán detronizálása után a török kormány az ékszer egy spagyolnak adta el, aki egy hajókatasztrófa alkalmával életét vesztette. A buváros, aki az elsüllyedt hajó átkutatása alkalmával a gyémántot újra felszínre hozta, egy féltékenységi drámának volt később áldozatává. A kö egyik legutóbbi tulajdonosa az angol lord Hope volt. A lord, akiről utabban a drágakövet Hope gyémántnak neveztek el, May Joe varieté táncosnőt vette feleségül, azonban a nászéjszaka után a táncosnő egyik kollégájával megcsókolt és röviddel később a legnagyobb inszigná hált meg. A gyémánt szultán is még több kézen ment keresztül és mindenkire bajt hozott Amerikában bizonyosra veszik, hogy ez okozta Makleane fiának szerencsétlenségét és a házasság válását.

Kórházi szombat. A Kolozsvári Zsidó Kórházegyesület, mint minden évben, ezidén is kórházi szombatot rendez, amelyet Chanuka első napján, december tizedikén tartanak meg Erdély összes zsidó templomaiban. A Kórházegyesület vezetősége ezalkalommal felhívással fordult Erdély összes zsidó hitközségeihez, melyben utalva a kórház közhasznú működésére és igen nagy anyagi követelményeire, kéri a hitközséget, hogy a szombatot engedjék át a kórháznak, azaz hogy Chanuka első szombatján a Thóra előadások felajánlásai kórház javára jussanak. A súlyos gazdasági bajok ellenére is kell hogy az országrésznek ez a kimagasló jöletti intézménye további támogatásban részesüljön zsidó testvéreink részéről. Senki, sem hitközség, sem egyelet nem magános nem vonhatja ki magát az alkotási alól. Semmi kétség abban, hogy a hitközség ezáltal is teljes eredménnyel fog járulni és nem lesz egyetlen hitközség sem, mely a kérés elől elzárkózik, de nem lesz egyetlen hívő sem, aki a Thóra előtt való és emberbaráti nagy kötelességéről megfeledkezne. Mint értesülünk, számos közegben maguk a rabbik fogják feladni a Thóra-olvasás előtt a hívek felhívását az adakozásra és az ugynevezett „auszofok“ által mindenkinek alkalmasra arra, hogy adakozzon a kórház javára.

A régi jelszót: százért egy milliót csak Zsidó Kórházszorsjegygyel válthatja valóra

Dr. Fischer Tivadar husz éves házassági évfordulója. Dr. Fischer Tivadar kamarai képviselő és neje született székellyhidas Sebestyén Jolán tegnap ünnepelték szük családi körben házasságuk husz éves fordulóját. A házaspár a megakarított ünnepi vacsora árát, kétezer lejt ma befizette a kolozsvári zsidó kórház pénztárába.

Ma este 8 órák a budapesti rádió leadó érdekes előadást fog közölni a Trader Horn hatalmas filmről, melyet a világhírű W. S. van Dyke rendezett Afrikában.

Menza-estély. A kolozsvári zsidó egyetemi hallgatók f. hó 14-én, szombat este táncal egybekötött teaestélyt rendeznek a zsidó Diákmenza (Str. Dorobantilor 11.) összes termeiben. Még élénk emlékezetünkben élnek azok a kedélyes és valóban intim mulatságok, amelyeket az elmúlt tanévben rendeztek a zsidó diákok a Menza helyiségeiben és amelyek az igazi diákmulatságok emelkedett hangulatának, derűjének és fényének teljes jegyében állottak. A Salom Klubban rendezett ismerkedési estély minden tekintetben méltó bevezetése volt az idei diákmulatságoknak, amelyek ezenül is a lehangulatossabb és legkedvesebb szórakozásai lesznek Kolozsvár zsidó ifjúságának. A szombat esti diákredevezény iránt városszerzte élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Ügyvédi hír. Dr. Neumann J. Jenő ügyvédi irodáját áthelyezte Mihai Viteazul (Széchenyi tér) 3. szám alá.

Gerhardt Hauptmann új darabja. Berlinből jelentik: Gerhardt Hauptmann, a világhírű német író új szindarabot fejezett be a napokban, amelynek azonban még nincs címe és az író annak tartalmát is szigorúan titokban tartja. A darabot Reinhardt rendezésében a berlini Deutsches Theater fogja először bemutatni.

Külföldi utamról visszatérve a „Femina“ kalapszalont átvettem. A régi munkaerővel, eddigi áraknál harminc százalékkal olcsóbban árulok és alakítok. Gyönyörű bécsi és párizsi modelljeink érkeztek. Mihály Irén.

Newyork képtár örökölt. Londonból jelentik: Az európai ember amerikai örökséget vár s közben Amerika jut örökséghez. Egy Frick nevű Németországból Amerikába vándorolt iparművész özvegye férje végrendeletének megfelelően most átadta Newyork város rendelkezésére newyorki palotáját, az abban levő múlkincsekkel és képekkel együtt. A képtár értéke, amelyet most Newyork örökölt, másfélmillió dollár.

A reggeli rossz hangulat és kellemetlen érzés gyorsan leküzdhető egy pasztilla Algocratina bevétele által. E készítmény teljesen ártalmatlan és állandó használat által sem válik megszokottá.

November 23-án Párizsban kezdődnek a román-francia kereskedelmi tárgyalások. Párizsból jelentik: November 23-án Párizsban román-francia tárgyalások kezdődnek, amelyeknek során a szerint Románia preferenciális elbánást kap Franciaországba irányuló buza- és állatexportjánál, míg Franciaország vámkönyvitéseket igényel pezsője, selyme s más luxuscikkek bevitelénél.

37 éves házasság után féltékenységből agyonlőtte feleségét. Prágából jelentik: A csehországi Tesanka községben megdöbbentő gyilkosság történt. Cernusek Vencel 62 éves földműves civakodás közben agyonlőtte 52 éves feleségét. A férfi és a nő 32 év óta voltak házasságban. Az öreg Cernusek állandóan féltékenykedett feleségére és ez volt indító oka a tragédiának. Tegnap délután egy kereskedővel beszélgetett az asszony, akit Cernusek azzal gyanúsított meg, hogy megcsalja. Amikor a kereskedő eltávozott, a földműves és felesége között heves jelenetre került a sor, Cernusek a veszedelmes hevében előrántotta revolverét és agyonlőtte az asszonyt, majd maga ellen fordította a fegyvert. Szándékát azonban nem tudta keresztülvinni, mert a revolverben már nem volt több golyó. A lövés zajára a szomszédok berontottak a szobába és lefoglalták a gyilkos férjet.

Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, szagátagnál és zsabánál a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendkívül hasznos házi szer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és bél-tisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Amerika és a berni szerzőjogi konvenció. Newyorkból jelentik: Amerika Laval látogatásának következményeképpen csatlakozik a berni szerzőjogi konvencióhoz. A rádió és a gramofonlemezgyárak befolyására az Unió kormánya eddig vonatkozott az egyezményt aláírni s így az európai írók és zenészek művei szabad prédá váltak Amerika számára. Most csupán Oroszország az egyetlen állam, amely nem csatlakozott a konvencióhoz.

Oroszország tengeri importál. Londonból jelentik: Varsón át érkezett hírek szerint Oroszország kénytelen közelebbi tengeri importálni, valószínűleg Bulgáriából.

Halálozás. Özv. Heller Bernátné született Stern Róza temetése ma, kedden d. u. 2 órák lesz a Chevra Kadisa Hosszu u. 9. sz. alatti halottas házából.

Kolozsvári Gyógy- és Pipereszappangyár cég elnevezés alatt új szappangyár alakult Kolozsvárt a Honvéd ucca 92. alatt Ihasz Jenő, a volt Heinrich szappangyár ügyvezető igazgató egyéni tulajdonában. A gyár a híres és közben megszünt Heinrich-gyár békeműködésű és azonos szappanait hozza forgalomba. Összes szappanait vöröskereszt jegggyel jegyzi.

A kolozsvári magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak az alkalmazotti adó ellen. A kormány ismeretes terve, hogy a magánalkalmazottakra újabb adóterhet rójon, a kolozsvári alkalmazottak körében is nagy elkeseredést keltett. A társadalomnak ezt a réteget egyébként is erősen sújtja a legutóbbi hónapokban beindított fizetésredukciós és leépítési folyamat, mely egyrészt nagy alkalmazotti tömegeket tett munkátlanná, másrészt a dolgozók életszínvonalát erősen letörte. A Magánalkalmazotti Federáció kolozsvári csoportja ebben az ügyben kedden, november 10-én este fél 9 órák taggyűlést tart az Építők munkásságában, melyen a tervbevetett adóemelést ellen tiltakoznak.

NAPROL-NAPRA

A konjunkturás évek egyik legismertebb bécsi alakja, Reich Fülöp volt bankár péntekre virradó éjszaka öngyilkos lett. A bankár lakása konyhájában kinyitotta a gázesapot, azután a vízvezeték csapjára felakasztotta magát, ahol pénteken reggel holtan találták meg. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől, de ismerősei szerint az öngyilkossághoz nagyban hozzájárult a volt dús gazdag bankár anyagi összeomlása is. A boncolás során egyébként megállapították, hogy Reichnak gyomorrákja volt. Reich Fülöp az inflációs években Bécs egyik leggazdagabb spekulánsának számított aki főleg dollárüzleteket bonyolított le és ezért a bécsi tőzsdén általában „Dollar-Reich“-nek nevezték. Reich Fülöp bonyolította le a Kreditanstalt jelenleg vád alatt álló igazgatójának Reich Frigyesnek dollártranzakcióit is.

Tegnap Salzburgban krematóriumot avattak. Ez a negyedik halott-hamvasztó Ausztria területén.

Annie Besant, a teozófus mozgalom vezére agonizál. Már nem tud táplálékot magához venni.

A newyorki lapok szerint Amerikában ezután az állami állásra pályázókról ujlényomatokat fognak venni, mert a statisztika azt mutatja, hogy minden tizenegyedik folyamodó banditává lesz.

A morvaországi Ranzernben eltemettek egy fiatal földművesasszonyt, aki vérömlésben halt meg. Amikor a koporsót a sírban már elhelyezték és azt a sírásó fia már el akarta földelni, a fiu egyszerre kopogást hallott a koporsóból. A megrémült fiatalember a helyett, hogy a sírt felnyitotta volna, az elhunyt férjéhez sietett, aki több falubelivel együtt a temetőbe rohant, hogy a koporsót felnyissa. Megjelent a pap és az orvos is, mire azonban a felnyitás megtörtént, megállapították, hogy az asszonyt, akit tetszhalottként temettek el, időközben megfulladt.

A párizsi rendőrség megállapította, hogy Guise herceg dieppei kastélyában történt titokzatos betörést Lenz Szeorgius, a Nyugat-Európában általánosan ismert „gentleman“-betörő követte el. A betörő azért vitte magával csupán Pompadour miniatűr képét, mivel tudta, hogy e kép mögött van az a titkos gomb, amellyel a kincseket tartalmazó Wertheim-szekrényt fel lehet nyitni.

A berlini Thalia-színház, amelyet néhány hónappal ezelőtt súlyos gazdasági helyzete miatt bezártak, november 17-én újra kinyitja kapuit. A megnyitó előadásán Kálmán Imre Csárdás királynője kerül bemutatásra.

A lipcei Boerner műkereskedő cég aukciója során Rembrandt rajzainak egy gyűjteménye került eladásra. A legnagyobb összeget a „Gyermekét tápláló özvegy“ című képért fizették, amely 10.500 márkáért kelt el.

Smuts tábornok hibáztatja a dél-afrikai kormányt az aranystandard fenntartásáért. Londonból jelentik: Smuts, a kiváló dél-afrikai államférfi hibáztatja a dél-afrikai kormányt az aranystandard fenntartásáért. Ez a valutakülönbség — mondotta a volt köztársasági elnök — megfosztotta Dél-Afrikát legjobb piacától s gyapuját, gabonáját, gyümölcsét a rosszabb valutájú dél-amerikai államok és Ausztrália kiszorítja Angliából.

Megnyílt a külföldi olasz kereskedelmi kamarák delegátusainak értekezlete. Rómából jelentik: Mussolini ma megnyitotta a külföldön működő olasz kereskedelmi kamarák delegátusainak értekezletét. A kongresszuson 70 kamara képviselői vesznek részt. Főfeladat az olasz külkereskedelmi mérleg aktívá tételének megvitatása.

IMPERIAL PALACE HOTEL

Bucuresti, Calea Victoriei 47., a királyi palota mellett. Új vezetés. Teljesen renoválva. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz minden szobában. Fürdőszobák. Lift.

Mérsékelt árak!

Színház—Mozi

Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Alfréd operaénekes és énektanár, hosszabb németországi tanulmányutjáról hazaértek, újabb tapasztalatokkal gazdagítva eddigi tudásukat egy modern zongoramuzsika, mint a beszélő film és ezzel kapcsolatos énektechnika terén. Pedagógia működésüket november elsejétől újra megkezdik s találhatók naponta d. e. 11—12-ig és d. u. 4—7 óra között lakásukon. Erzsébet ut. (Strada Elisabeta) No. 13 szám alatt.

A Magyar Színház heti műsora

Kedd: Vihar a Balatonon. (Másodszor. Bérlet 8. szám „A”. Sorozat szám 48.) Szerda: Vihar a Balatonon. (Harmadszor. Bérlet 8. sz. „B”. Sorozat szám 49.) Csütörtök: Feketeszaru cseresznye. Bérletszűnet. Sorozatszám 50.) Péntek: Feketeszaru cseresznye. (Bérletszűnet. Sorozatszám 51.) Szombat d. u. 3 órakor: Obsitos. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal, bevezető előadást tart Márton István tanár. Sorozatszám 52.) Szombat este egyenlő 9 órakor: Cserebagár, sárga cserebogár. (Operette újdonság először! A „Hazudik a muzsikaszó”, Lehullott a rezgő nyárfa „Halványsárga róza” szerzőjének legújabb, legszebb, legjobb. Budapest 85-ször adott új operettje. Lengyel Irén föllépésével. Premiére bérlet: 10. sz. Sorozatszám 53.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor: Nagyvárosi fények. Charlie Chaplin világhírű tradíciója. Játssza, zenéjét szerezte és a filmet rendezte: Chaplin. Műsor előtt: A legújabb Paramount világhírű. Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Nagyvárosi fények. Műsor előtt: Paramount világhírű. Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Premier! A szezon meglepetése: A bécsi vigasszonyok. Világsiker aratott operett film: Fözereplő: Willforst, Irene Eisinger, Lee Parry, Paul Hörbiger. Zenéje: Robert Stolz-tól. Rendezte: Bolváry Géza.

SELECT-MOZGÓ műsora

Kedd: Operabál. Mulattató filmoperett, főszerepekben: Liane Haid, Petrovici Svetislav és Georg Alexander. Jön: „Grock” világhírű artista élete film, főszerepekben: Grock, aki óriási sikerrel mutatja most be legújabb számai Londonban és Liane Haid.

Szinkör-Mozgó műsora

Kedden és következő napokon naponta 3 előadás, délután 3, háromnegyed 5 és fél 7 órakor: A borneoi szökevény. (A főszerepekben: Lilian Harvey és Igo Sym). Új hangos híradó. Helyárrak: minden földszinti jegy 20 lej, minden erkélyjegy 10 lej.

URANIA-MOZGÓ műsora

Kedd: Az idegen dala. Nagyszerű román film, rendezte: Horia Igirosanu, főszerepekben: Iva Dugan, Delicia Mendel, George Stefanescu. E film az ország legszebb vidékein játszódik le.

RADIO MUSOR

Kedd, november 10
Bukarest. 20.45: Tenordalok. 21.05: Rádiózenekar.
Budapest. 9.15: Hangv. 12.05: Balalaj-kazene. 16: Mesedélután. Novellák. 17.25: Cigányzene. 18.30: Francia nyelvoktatás. 19: Hangosfilmexpedició Közép- és Kelet-Afrikaiban. 19.45: Dalest. Utána hírek, majd szalózenekar.
Bécs. 19.35: Munkásdalárdák. 19.40: Katonazenekar. 22.30: Jazz.
Berlin. 21.15: Vendling négyes hangv.
Varsó. 35: Filharmónikus hangv. 19.30: Grammfón, 20.15: Népezert zene.
Róma. 20.10: Grammfón. 21: Zenekar.

Prága. 20.25: Énekhangv. 21: Zenekari hangverseny.
Toulouse. 19.15: Chopin, Grieg és Mendelssohn műveiből. 20: Grammfón. 21: Bécsi zene. 22: Szórakoztató zene. — 23: Jazz. 24: Szólók. 24.30: Orosz dalok.

Serda, november 11.

Bukarest. 19.40: Grammfón. 20: Gounod: Faust c. operája. Utána hírek.
Budapest. 19.45: Katonazenekar. 12.05: Énekkvartett. 16.10: Az élet utvesztői. — 17: Előadás. 17.35: Hangv. 18.20: Olasz nyelvoktatás. 18.50: Novellák. 19.15: Cigányzene. 20.35: A zeneművészet klasz-

szikusai, utána hírek, majd Fejes szalózenekar.
Bécs. 19.20: Manler: VIII. szímf.
Berlin. 18.30: Haydn ismert művei. — 18.10: Zongorahangv. 21.20: Csajkoszvkij D-dur hegedűversenye.
Milánó. 20.45: Operett.
Róma. 19.50: Grammfón. 21: Mascagni operett.
Kattowitz. 20: Katonadalok. 21: Hegedűhangverseny.
Oslo. 20: Csellóverseny. 22.05: Rádiózenekar. 23: Tánczene.
Riga. 19: Katonazene. 20.30: Lett művek.

KÖZGAZDASÁG

Kényszeregyezséget kért a Temesvári Sörfőzde Rt.

A vállalat 217 millió aktívával és 71 millió passzívával rendelkezik

Timisoara-Temesvár, november 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A súlyos gazdasági válság, amely minden iparágra ránehezedik, a Bánát egyik legnagyobb ipari üzemét olyan nehézségekbe hozta, amelyekből a vállalat kényszeregyezség útján keresi a kibontakozás lehetőségét. Szombaton délelőtt a Temesvári Sörfőzde Rt., amelynek székhelye Bukarestben van, dr. Bucsan és dr. Adem ügyvédek útján hároméves kényszeregyezséget kért az ilfovi törvényszéktől. A gyár száz százalékos kvótát ajánlott fel hitelezőinek, amely bőségesen fedeazve van, miután a gyár aktívái 217 millió 865 ezer 700 lejt

tesznek ki, míg a passzívák 71 millió, 815 ezer 953 lejre rúgnak mindössze. A Temesvári Sörfőzde nehézségeinek főoka a kinlevőségek behajtása körüli akadályokban jelölhető meg. A tizenöt esztendő óta fennálló vállalatot az inkasszó nehézségei kényszerítették arra, hogy tartozásainak kifizetésére ugyan-csak halasztást kérjen. Minden kény meg van arra, hogy a hitelezők a kényszeregyezség elfogadásával hozzá fognak járulni a nehézségek likvidálásához, biztosítva ezzel továbbra is a gyár által fenntartott 140 család egzisztenciáját.

Primăria Municipiului Cluj. No. 8966—1931.

PUBLICATIE DE LICITATIE

Se aduce la cunostinta generala, că Primăria Municipiului Cluj (serviciul sanitar) cumpără pe cale de licitatie publică cu oferte inseris, inchise si sigilate lingeria si materialul de inventar necesar Spitalului Epidemie, Spitalului de Femei, Ambulatorului Poli-

clinic si Azilul de bătrani săraci si vagabonzi.

Licitatia se va tine in conformitate cu dispozitiile cuprinse in art. 88—110 din legea Contabilității publice in ziua de 19 Noemvrie 1931 orele 11 a. m. inaintea comisiei de licitatie in sala de sedinte a Primăriei. Odată cu ofertele, concurentii vor preda o garantie provizorie de 5 la sută in numerar din suma cerută

Ujabb áresések a könyvpiacra!

Ismeretterjesztő művek

Adler: Marx a gondolkodó	25 L	Marx: Osztályharcok Franciaországban	48 L
Adler: Alkoholizmus és a szakszervezetek	4 L	Marx: Bér, ár, profit	20 L
Bauer: A szocializmus útja	6 L	Marx: III. Napoleon államcsínyje	20 L
Bebel: A nő és a szocializmus	180 L	Marx: Polgárháboru Franciaországban	20 L
Bernstein: A gazdaságtörténet alapvonalai	20 L	Mehring: Marx Károly élete	360 L
Bernstein: Mi a szocializmus?	5 L	Migray: Egy keresztényszocialis állam története	18 L
Bernstein: Görlitzi pártprogram	12 L	Migray: Az egyház, munkáskérdés	5 L
Bernstein: Lassalle Ferdinand	18 L	Migray: Az Internationale története	25 L
Beer: A szocializmus és társadalmi harcok története:		Müller: Marx és a szakszervezetek	15 L
II. Középkor	30 L	Pach: A társadalmi ember élete	25 L
III. Ujkor	30 L	Parvus: Állam, ipar, szocializmus	20 L
IV. 1750—1860.	90 L	Révész M.: Somogyi Béla élete	25 L
V. 1860—1925.	90 L	Szabó E.: Szocializmus	30 L
Braun S.: A primitiv kultúra	90 L	Szemes: Mi az osztályharc	5 L
Braun S.: Szakszervezetekről	5 L	Snowden: Ha a munkáspárt uralomra jut	8 L
Bresztovszky: Miért?	9 L	Szakasits: A munkásifjuság útja	5 L
Cooperator: Szocializmus és szövetség	5 L	Szakasits: Ut a felszabadulás felé	5 L
Deutsch: Sport és politika	41 L	Társadalmi lexikon	600 L
Gál: Szakszervezetek a háboru alatt	5 L	Dr. Tóti: Az ifjuság nemi problémái	85 L
Garami: Kezdjük előlről	5 L	Umbreit: 25 év a német szakszervezeti mozgalomból 1890—1915.	5 L
Gergely: Munkáskultúra	30 L	Vándor: Közgazdaságtan	100 L
Gombo: Kisipar, kiskereskedelem és a szocializmus	10 L	Vanczák: Szakszervezeti demokrácia	5 L
Jászai: Agitáció	4 L	Wagner: A tudományos gondolkodás alapelvei	10 L
Kautsky: Marx gazdasági tanai	41 L	Wexberg: Ideges gyermek	60 L
Kautsky: Kereszténység eredete	100 L	Webb: A kapitalizmus hanyatlása	40 L
Kertész: A nemzetköziség útja	40 L	Dr. Stern: Tolsztoj	20 L
Kropotkin: Kölesönös segítség	100 L		
Kunfi: Jaurés	10 L		
Lassalle: Az alkotmányról	6 L		
Lassalle: Munkásprogram	6 L		

Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában

drept pret pentru cantitatea si calitatea materialului oferit. Devizele si caetul de sarcini se pot vedea la serv. sanitar a orasului in str. Vlahuta No. 1 intrarea 2-a in orele oficiale. Cluj, la 6 Noemvrie 1931.

Primăria Municipiului Cluj

596—1931.
Zsidó Közkórházegyesület Cluj.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY

A Cluji Zsidó Közkórházegyesület vezetőségének 1931 november 8-án kelt határozatából kifolyólag pályázatot hirdetünk az egyesült „Sebestyén Dávid és Neje Zsidókórház”-nál felállítandó electro cardiografiai és anyagcserevizsgáló intézet osztályvezető- orvosi állására. Ez állásra pályázhatnak Romániában gyakorlat folytatására jogosult orvosdoktorok. Pályázatok alulírott egyesületi elnök-höz nyújtandók be (Cluj, Piata Unirii 20.) 1931 november 18-ig. A pályázatok csak bizonyítványmásokkal szerelendők fel, melyek nem küldetnek vissza. Cluj, 1931. november 9.

Dr. Sebestyén József s. k. elnök.

Gábel Vilmos s. k. titkár

TŐZSDE

Kolozsvár, nov. 9. Márka 40, holland forint 68.50, dollár 168.50, font 675, francia frank 670, lira 8.80, cseh korona 4.99, pengő 26, dinár 3, silling 22.50, svájci frank 33.15, zloty 19.50, belga frank 24.

Apró hirdetések

Hölgyek figyelmébe. Legújabb
 Bubi paróka transzformáció villannyal gondórtive, mely 6—8 hónapig megtartja a hullám és gondórséget felelősség mellett. Egyedüli készítője Mussa Gyula, Str. Memorandului 10.

Ezüst evőeszköz vásárlásánál csak a harang védjeggyel ellátott árut kérje, mint egyedüli bármely külföldivel egyenlő gyártmányt. Tacumul ezüstáru gyár Cluj. Str. Gen. Neculcea (Kornis ucca) Nr. 6.

Jól bevezetett fogászati rendelő laboratóriummal családi okokból eladó, esetleg felszerelés nélkül a praxis átvehető. Bővebb felvilágosítás „Sanitas” Dental-Depot Cluj, Str. Jorga 23.

Egy jömeneteli faüzlethez társat keresek. Cim: Hellmann, Pata ucca 85.

Azonnalra kiadó kettő szoba konyhás komfortos lakás Árpád ut 10

Külön telek. Három szoba és konyha azonnal kiadó Dohány ucca 2. Értekezhetni: Szép ucca 1. Mercur-nyomda.

Kiadó december 1-re 2 ucca parkettes magas szoba és fürdőszoba, női szalonak nagyon alkalmas. Esetleg 1 szoba konyha fürdőszobának is házaspár részére. P. M. Viteazul (v. Széchenyi tér 20 szám.)

Széchenyi tér 10 szám alatt több lakás és irodahelyiség kiadó.

Tanárjelölt lakás ellenében házitaniást vállal. Cimet a kiadóba.

Schwartz Ignácné Vegetárius Étterme Cluj, Calea Regele Ferdinand (Wesselényi ucca) 23. Bejártat a Szappan ucca felől. Változatos, izletes vegetárius ételek. Pígyelmes kiszolgálás. Nagyon olcsó árak.

Dávid Golder

A szegény zsidófiúból lett nagystílusú bankár életének regénye fölemelkedéstől bukásáig. Irene Nemirovszkij regénye egyike az utóbbi évek legizgalmasabb sikerü könyveinek. Ára füzve 136 lej, Ára kötve 204 lej. Kapható az UJ KELET könyvostályában.

IV. EVF. Cluj—Kolo november 5692 EV

Az Uj Kelet az és bászági napi Cikkeink utánn forrás megjelölés Kéziratokat nem megőrzésükre

Gyonverni

Argetoianu ügyintéző pénzügyminiszterleoperálni a feketé elűzősödött h Kétségbeesett h ézkeések. A pénzügyminisztervállalatok állítalmozott árúké a kereslet, felemelés ismét not indulhat meg. Egyeszerű. Félelnanu merész embzatot. Az országért alá egy ilert ha a vég elkéráció csakis sies Nem az a baj, gy az iparvállalabaj ott van, hogk vásárolni, mzhelyé lett ngy a tömegek civilizáció, a tecmített színvonalon a világ gazdaendekedésében k...Atem-pause“ a Ki garantálja, megfulladni a vált munkástömegem, az egész orsz

A tisztviselő

A világra szakaságból a tisztvisbatalmas adagokk Valamikor, „béenni egyet jelentációval. Amely gyors meggazdázható fedezék egzisztenciája szMa? Melyik tisztvisól, hogy biztosíhetése van? Mea a fizetését olygy héten egyszerzazarlás? Régen fizetéger a tisztviselőMa csak redukRemegést a munakat a bizonytés beletörődést. Ezeket a sorokaktuális. Aztét százalékkalviselői fizetésekjejen hat százaléAz egyenesadormány belátáan vagyonok tzetni. Ezzel szelői fizetések adófést akarná eleepített és agynek. Nem is lehetot keresni arrnyomorban öriák hóna alá. Az a két száek. De valószíperet, a másikegvonni. Az aktuálisveszedele Mandzsuriái kormányzóapánnak és a— orosz tisztérték a janánatalmak közbdig a KellogA Távokletaboru konturj